

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) र
नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम प्रधानमन्त्री तथा
मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयसँग सम्बन्धित सार्वजनिक विवरण

नेपाल सरकार

प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय

सिंहदरबार, काठमाडौं

२०७२, माघ

www.opmcm.gov.np

आ.ब. २०७२/०७३ कार्तिक, मंसिर र पौष महिनाको कार्य प्रगति विवरण

मुख्यसचिवको सचिवालयको गतिविधिहरू

क) सचिव बैठक, प्रमुख निर्णयहरू

नेपाल सरकारका मुख्य सचिव डा. सोमलाल सुवेदीज्यूको अध्यक्षतामा कार्तिक देखि पुष महिनासम्म जम्मा ३ वटा सचिव बैठकहरू बसी देहाय बमोजिमका निर्णय गरी कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित निकायहरूमा पठाईएको र त्यसको प्रगति विवरण माग गरी हरेक सचिव बैठकमा समीक्षा गरिएको छ ।

- दुर्गम क्षेत्र र Front Line Service Points मा काम गर्ने कर्मचारीहरूको दरबन्दी रिक्त नहुने गरी पदपूर्ति/सरुवा गर्ने । (भाद्र १४ को निर्णय तत्काल कार्यान्वयन गर्नु पर्ने र निरन्तरता दिनुपर्ने)
- हेलो सरकार मार्फत प्राप्त गुनासोहरूको उच्च प्राथमिकताका साथ फछ्यौट गर्ने र सोको लागि Focal Person तोकी प्रगति मासिक रूपमा प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको शासकीय सुधार महाशाखामा पठाउने । (भाद्र १४ को निर्णय तत्काल कार्यान्वयन गर्नु पर्ने र निरन्तरता दिनुपर्ने)
- रा.प तृतीय श्रेणी र सो भन्दा माथिल्लो तहको निजामती कर्मचारीले सम्पादन गरेको कामको मासिक प्रगति महिना व्यतित भएको ७ दिन भित्र सम्बन्धित सुपरिवेक्षक समक्ष पेश गर्ने र सोही आधारमा का.स.मू गर्ने । (भाद्र १४ को निर्णय तत्काल कार्यान्वयन गर्नु पर्ने र निरन्तरता दिनुपर्ने)
- प्रत्येक निकायहरूबाट सम्पादित कामहरूको मासिक प्रगति विवरण तोकेको ढाचामा प्र.म तथा म.पको कार्यालयमा पठाउने । (भाद्र १४ को निर्णय तत्काल कार्यान्वयन गर्नु पर्ने र निरन्तरता दिनुपर्ने)
- आ-आफ्नो निकायबाट प्रदान गरिने सेवाका सम्बन्धमा सेवाग्राहीलाई जानकारी दिन Audio Notice Board को उपयोग गर्ने । (भाद्र १४ को निर्णय तत्काल कार्यान्वयन गर्नु पर्ने र निरन्तरता दिनुपर्ने)
- सेवा प्रवाह गर्ने अग्र पङ्क्तिमा रहने कर्मचारीहरू र कार्यालय प्रमुखहरू अनुपस्थित भएमा छानविन गरी कारवाही गर्ने । (भाद्र १४ को निर्णय तत्काल कार्यान्वयन गर्नु पर्ने र निरन्तरता दिनुपर्ने)
- प्रमुख जिल्ला अधिकारीको अनुमती नलिई जिल्ला छोड्ने कार्यालय प्रमुखहरूको अभिलेख लिई विभागिय कारवाही गर्ने । कार्यालय प्रमुख बाहेकका अन्य अधिकृतस्तरका कर्मचारीहरूलाई जिल्ला छोड्ने अनुमती दिदा अनिवार्य रूपमा प्रमुख जिल्ला

अधिकारीलाई जानकारी गराउने । (भाद्र १४ को निर्णय तत्काल कार्यान्वयन गर्नु पर्ने र निरन्तरता दिनुपर्ने)

- सरकारी कार्यालयहरूले आ-आफ्नो कार्यालय परिसरमा नियमित सरसफाईको कार्य गर्ने । लिलाम नभई थन्किएका पुराना सवारी साधनहरूको तत्काल लिलाम गर्ने । (असोज २९ को निर्णय तत्काल कार्यान्वयन गर्ने र निरन्तरता दिने)
- अग्रभागमा रहेका सेवाप्रदायक निकायहरूमा कर्मचारी दरवन्दी रिक्त नहुने गरी व्यवस्थापन गर्ने एवं केन्द्रीय निकायमा काजमा रहेका कर्मचारीहरूलाई दरवन्दी रहेकै निकायमा फिर्ता गर्ने । (कार्तिक २४ को निर्णय २ महिना भित्र कार्यान्वयन गर्ने र निरन्तरता दिने)
- विभागिय प्रमुख र कार्यालय प्रमुखसँग कार्यसम्पादन करार गर्ने । (कार्तिक २४ को निर्णय १ महिना भित्र कार्यान्वयन गर्ने र निरन्तरता दिने)
- जिल्लामा कार्यालय रहेका प्रत्येक मन्त्रालयले सबै जिल्लाहरूमा कर्मचारीहरूको उपस्थितिको अनुगमन गरी कर्मचारीलाई नियमित उपस्थित गराउने प्रबन्ध मिलाउने । (कार्तिक २४ को निर्णय निरन्तर)
- क्षेत्रीयस्तरमा क्षेत्रीय प्रशासकले रा.प अनं र श्रेणी विहिन कर्मचारीहरूको जिल्लान्तर सरुवा गर्न र काज खटाउन साथै जिल्लास्तरमा प्रमुख जिल्ला अधिकारीले अवधि पुगेका राजपत्र अनङ्कित र श्रेणी विहिन कर्मचारीहरूको रिक्त पदमा सरुवा र काज खटाउन पाउने व्यवस्था मिलाउने । (पुष ६ को निर्णय १५ दिन भित्र कार्यान्वयन गरिसक्ने)
- क्षेत्रीय प्रमुखहरूले कार्यक्षेत्र छाड्दा क्षेत्रीय प्रशासक र कार्यालय प्रमुखले जिल्ला छाड्दा प्रमुख जिल्ला अधिकारीको स्वीकृति लिनुपर्ने व्यवस्थाको कडाईका साथ कार्यान्वयन गर्ने । (पुष ६ को निर्णय तत्काल कार्यान्वयन गर्ने)
- सम्बन्धित क्षेत्रीय प्रशासन कार्यालयले क्षेत्रीय निर्देशनालयहरू र जिल्ला प्रशासन कार्यालयले जिल्लास्तरका कार्यालयहरूको निरीक्षण गरी सोको एकिकृत प्रतिवेदन क्षेत्रीय प्रशासकले चौमासिक बैठकमा पेश गर्ने । (पुष ६ को निर्णय तत्काल र निरन्तर कार्यान्वयन गर्ने)
- क्षेत्र एवं जिल्लास्तरमा कार्यालय रहेका निकायहरूले अग्रभागको सेवा प्रवाहमा कार्यालय प्रमुख लगायतका कर्मचारीहरूको उपस्थिति एवं सेवा प्रवाह स्थितिको बारेमा प्रतिवेदन पेश गर्ने । (पुष ६ को निर्णय १५ दिन भित्र कार्यान्वयन गरिसक्ने)
- जनताको संविधान जनताको माझमा अभियान र सरसफाई अभियानलाई सफल पार्न मातहत निकायलाई सहजिकरण, सहयोग एवं समन्वयका लागि परिपत्र गर्ने । (पुष ६ को निर्णय ७ दिन भित्र कार्यान्वयन गरिसक्ने)

ख) मुख्य सचिवज्यूबाट भएका निर्देशनहरू

- प्रारम्भिक वातावरणिय परीक्षण तथा वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन गर्नुपर्ने विकास निर्माणसँग सम्बन्धित आयोजनाको प्रस्ताव स्वीकृतिको सरलीकृत र संक्षेपिकरण प्रक्रियाका लागि वातावरण संरक्षण नियमावली, २०५४ मा आवश्यक सुधार र परिमार्जन गर्ने प्रक्रिया अघि बढाउने विषयमा जनसंख्या तथा वातावरण मन्त्रालयलाई निर्देश।
- सार्वजनिक यातायात व्यवस्थापन, संचालन तथा अनुगमन सम्बन्धमा भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयलाई दिईएका निर्देशनहरूः
 - आफ्नो सवारी साधन चलाउनु पूर्व सधैं चेक जाँच गरी दुरुस्त राख्ने सवारी साधन र सीटहरू सधैं सफा राख्ने ।
 - लामो दुरीमा चल्ने यातायातका साधनमा अनिवार्य आलोपालो चलाउने गरी दुई चालक राख्ने ।
 - सवारी साधन बाटोमा बिग्रिएमा तुरुन्त अर्को वैकल्पिक व्यवस्था मिलाउने ।
 - जुन प्रयोजनको निम्ति सवारी साधन स्वीकृत भएको छ, सोही प्रयोजनमा मात्र चलाउने र क्षमता भन्दा बढी नबोक्ने ।
 - तोकिएको बस बिसौनी बाहेक अन्यत्र जथाभावी सवारी साधन नरोक्ने, जथाभावी पार्किङ नगर्ने र लेन अनुशासन पालना गर्ने ।
 - सवारी साधन भित्र नियमित सरसफाई गरी फोहर जम्मा गर्न डस्टबिन राख्ने र उक्त फोहर निर्दिष्ट ठाँउमा मात्र विसर्जन गर्ने ।
 - सवारी साधनको नियमित सवारी प्रदुषण जाँचपास गराई प्रदुषण मुक्त राख्ने ।
 - सार्वजनिक सवारी वाहक सवारी साधनहरूमा अनिवार्यरूपमा प्राथमिक उपचारका साधन (First Aid Box) राख्ने ।
 - यात्रुलाई खाना तथा खाजा खुवाउन रोक्ने गरिएको होटल, रेष्टुरेण्टको खानाको गुणस्तर तथा शौचालय र सफाईको अवस्था राम्रो भए नभएको हेरी सफा र गुणस्तर राख्न लगाउने ।
 - सवारी साधन रोक्दा र यात्रुलाई दिशा पिशावको सुविधा दिँदा शौचालय र पानीको व्यवस्था भएको ठाँउमा रोक्ने, खुला दिशा पिसाव गर्न गराउन नदिने ।
 - काठमाडौँ उपत्यकामा बढ्दो सवारी संख्यालाई दृष्टिगत गरी नयाँ सवारी साधन दर्ता गर्ने सीमा र मापदण्ड तयार गरी लागू गर्ने ।

- भूकम्प पश्चातको पुर्ननिर्माणको कार्ययोजना एवं कार्यक्रम पठाउन ढिलाई गर्ने ६ मन्त्रालयहरुलाई सो कार्य तत्काल गर्न निर्देश ।

ग) विविध बैठकहरु र भएका निर्णयहरु

- सिंहदरवार सचिवालय पुनःनिर्माण आयोजनाले सिंहदरवार भित्र भुकम्पले प्रभावित भवनहरु(संसद, सिंहदरवार मूलभवन, सर्वोच्च अदालत र अन्य संरचना)को पुनःनिर्माण रेक्ट्रोफिट गर्ने सम्बन्धमा गर्नुपर्ने कामको खाका माघ २० भित्र पेश गर्ने ।
- सहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागले राष्ट्रपति भवन, उपराष्ट्रपति भवन, सैनिक भवन लगायतका संरचनाको निर्माण/मर्मत सम्बन्धी खाका माघ २० भित्र पेश गर्ने ।
- रेक्ट्रोफिट र पुनः निर्माण गर्नुपर्ने भवनको प्राविधिक अध्ययन कार्य फागुन महिना भित्र सम्पन्न गर्नेगरी तत्काल काम शुरू गर्ने ।
- नेपाल राष्ट्रबैकबाट गरिएको रेक्ट्रोफिट र पुनः निर्माणको काम सम्बन्धमा गरेको निर्णयको जानकारी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालयलाई गराउने ।
- नेपालको संविधान बमोजिम जिल्ला अदालतमा कार्यबोझ बढेको आधारमा कर्मचारी दरबन्दी स्वीकृत गर्न अर्थमन्त्रालयमा लेखी पठाउने ।
- अदालतको राजपत्रअनङ्कित पदमा नियुक्ति गर्न प्रवीणता प्रमाणपत्र तह वा उच्च माध्यमिक तहमा कानून संकाय नभएको कारण कठिन भएको समस्या हल गर्न आगामी शैक्षिक शत्रबाट कानून विषयमा समेत उक्त तहको शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालनको आवश्यक व्यवस्था मिलाउन शिक्षा मन्त्रालय लाई लेखी पठाउने ।
- मुलुकको विभिन्न जिल्लामा उत्पादित धान लगायतका खाद्यान्नहरु स्वदेश भित्र नै खरिद बिक्री सुनिश्चित हुने गरी मूल्य निर्धारण गराई खाद्यसंस्थानले आफ्नो म्याण्डेटभित्र रही खरिद गर्ने व्यवस्था मिलाउन कृषि विकास मन्त्रालय, गृह मन्त्रालय र वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयलाई निर्देशन दिने ।
- त्रिभुवन अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलसँगै जोडिएका हवाईउडान सुरक्षाका दृष्टिकोणबाट संवेदनशील क्षेत्रमा निर्माण भएका भवनहरुको स्वीकृत नक्सा विपरीत निर्माण भएका भवनहरुको स्थलगत अध्ययन गरी २०७२ पुष १५ गते भित्र त्यस्ता संरचनाहरु काठमाडौं महानगरपालिका, काठमाडौं उपत्यका विकास प्राधिकरण एवं नागरिक उड्डयन प्राधिकरण समेतको समन्वयमा नियमानुसार कारवाही गर्ने ।
- काठमाडौं उपत्यकामा Dedicated lane को प्रयोग गरी यातायात व्यवस्थापन गर्न गठित समितिले माईतिघर सूर्यविनायक खण्ड र चक्रपथको कलंकी कोटेश्वर खण्डमा Dedicated lane विस्तार एवं विकास कार्य तत्काल आरम्भ गर्नका लागि आवश्यक थप अध्ययन गरी प्रतिवेदन पेश गर्न एक कार्यदल गठन गर्ने र एक महिना भित्र सो लेन सञ्चालनको सम्पूर्ण पूर्वाधार सहितको कार्ययोजना तयार गर्न लगाउने ।

- काठमाडौं उपत्यकाको यातायात व्यवस्थालाई प्रभावकारी तुल्याउने सम्बन्धमा विगतका अध्ययनहरूलाई समेत मनन गरी एकीकृत Mass Transportation Master Plan तयार गर्ने ।
- चालु आर्थिक वर्षको लागि तय भएका कार्यक्रम तथा आयोजनाहरूको पूँजीगत खर्च बढाई लक्षित भौतिक र वित्तीय प्रगति हासिल गर्न विशेष पहल गर्ने ।
- भौतिक पूर्वाधार निर्माण कार्यलाई द्रुत गतिमा अगाडि बढाउन आवश्यक प्राविधिक तयारीका कार्यहरू तोकिएको अवधि र गुणस्तरमा जिम्मेवारी तोकी सम्पन्न गर्ने ।
- विभागीय प्रमुख तथा आयोजना प्रमुखहरूसँग कार्यसम्पादन करार गरी विकास आयोजनाहरूको प्राविधिक, प्रशासनिक र वित्तीय उत्तरदायित्व सुनिश्चित गर्न थप जोड दिने ।
- देशको उत्तर-दक्षिण सीमा नाकासम्मको यातायात व्यवस्था सहज र प्रभावकारी तुल्याउन सडक लगायतका भौतिक पूर्वाधार निर्माण र सञ्चालन कार्य विशेष प्राथमिकताका साथ गर्ने ।
- तुईन विस्थापन गर्ने कार्य समयसीमा भित्रै सम्पन्न गर्न सस्पेन्सन ब्रीज डिभिजनलाई प्रयास दक्ष जनशक्ति र भौतिक एवं वित्तीय स्रोत साधनको विशेष व्यवस्था संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले मिलाउने ।

घ) मुख्य सचिवबाट तत्काल सुधार कार्ययोजना बमोजिमको मन्त्रालयगत प्रगति अनुगमन/निरीक्षण

- नेपाल सरकारले आर्थिक वर्ष २०७२/०७३ देखि २०७४/०७५ सम्मका लागि सरकारले गर्ने प्राथमिकताका कार्यहरू समेटिएको तत्काल सुधार कार्ययोजना बमोजिम कार्य अगाडी बढे नबढेको हेर्न मुख्य सचिव स्वयं यो अवधिमा अर्थ मन्त्रालय र सामान्य प्रशासन मन्त्रालयमा पुगी अनुगमन र निरीक्षण गरी आवश्यक निर्देशन दिनुभयो ।

ङ) मुख्य सचिवज्यूसँग भएका विदेशी व्यक्तित्वहरूसँगको भेट

- यो अवधिमा मुख्य सचिव डा. सोमलाल सुवेदीले नेपालका लागि जर्मनीका राजदुत H.E. Mr. Matthias Meyer सँग भेटघाट गर्नु भएको थियो ।

च) यो अवधिमा श्रीमान् मुख्य सचिवज्यू कास्की, लमजुङ्ग, चितवन जिल्लामा पुगी स्थानीय स्तरमा भए गरेका कामको जानकारी लिई सम्बन्धित निकायहरूलाई आवश्यक निर्देशन समेत दिनुभयो ।

छ) नेपाल सरकारका श्रीमान् मुख्यसचिवज्यूको सचिवालयबाट कात्तिक देखि पौष महिनासम्मको अवधिमा सम्पादित प्रमुख कार्यहरूको विवरणः

- दैनिक करिव २५० देखि ३०० फोन सम्पर्क व्यवस्थापनका दरले यो अवधिमा जम्मा करिव १९००० टेलिफोन सम्पर्क व्यवस्थापन ।

- यस अवधिमा भएका ३ वटा सचिव बैठकको व्यवस्थापनका लागि नेपाल सरकारका हरेक सचिवज्यूहरू रहने निकायबाट एजेण्डा संकलन, त्यसको समष्टिकरण, मुख्य सचिवज्यू समक्ष पेश, अन्तिमिकरण, उक्त अन्तिम एजेण्डा सचिवज्यू रहने हरेक निकायहरूमा पत्राचार, बैठकको लागि हरेक निकायमा पत्राचार, बैठक व्यवस्थापन, निर्णयको ड्राफ्ट, अन्तिमिकरण, निर्णय कार्यान्वयनका लागि सबै निकायहरूमा पत्राचार, कार्यान्वयन प्रगतिको विवरण माग संकलन, कार्यान्वयनको एकिकृत प्रगति तयारी, महत्वपूर्ण निर्णय कार्यान्वयन र सम्बन्धित निकायहरूबाट भएको कार्यान्वयनको follow up गर्ने लगायतको कार्यमा समन्वय, सहजिकरण र संलग्नता ।
- वागमती सफाईका लागि नियमित एस एम एस र अन्य विविध विषयमा भएका दर्जनौं बैठकको लागि पत्राचार, एस.एम.एस, बैठक व्यवस्थापन, निर्णय ड्राफ्ट र अन्तिमिकरण र सम्बन्धित निकायहरूमा निर्णयको पत्राचार र कार्यान्वयनका लागि आवश्यक समन्वय ।
- औषतमा दैनिक १५/१६ व्यक्ति/संस्थाहरूसंगको भेटघाट व्यवस्थापन (Appointment Management) का दरले यस अवधिमा करिब १५०० भेटघाट व्यवस्थापनका कार्यहरू ।
- दैनिक करिब ४/५ वटा गुनासोका दरले यस अवधिमा करिब ९०० गुनासो उपर सम्बन्धित निकायमा टेलिफोन गरी व्यवस्थापनमा समन्वय र सहयोग ।
- मुख्यसचिवज्यूबाट भएका भ्रमण/अवलोकनका क्रममा सम्पर्क अधिकारीका रूपमा आवश्यक सहजिकरण र सहयोग गरिएको ।
- सचिवालयको प्रगति विवरण र अन्य सूचनाहरू सम्बन्धित शाखा महाशाखामा उपलब्ध गराईएको ।
- सचिवालयका आवश्यक कागजात अद्यावधिक गरी राखिएको ।
- मुख्यसचिवज्यूको आदेश/निर्देशानुसार सेवाप्रवाह एवं नागरिकका गुनासो उपर आवश्यक कार्य गरिएको ।
- विभिन्न व्यक्ति/संस्थाहरूबाट मुख्यसचिवज्यू समक्ष अनुरोध भई यस अवधिमा प्राप्त करिब ३० शुभकामना/मन्तव्य/सिफारिस आदिको ड्राफ्ट तयार गर्ने र मुख्यसचिवज्यूबाट अन्तिमिकरण भएपछि सम्बन्धित निकाय/व्यक्ति समक्ष पु-याउने कार्य भएको ।
- विभिन्न पत्रपत्रिकामा प्रकाशित सार्वजनिक सरोकारका विषयहरूमा प्रकाशन भएका समाचार पत्रहरूको सम्बन्धमा यथार्थ के हो सत्यतथ्य छनविन गरी प्रतिवेदन पेश गर्ने सम्बन्धमा निर्देशन भए अनुसारको पत्राचार, त्यसको प्रतिउत्तरको अभिलेखन, समन्वय गर्ने कार्य दिनमा करिब ३/४ वटाका दरले यो अवधिमा करिब २५० जति पत्रहरू लेख्ने, सम्बन्धित निकायहरूमा पठाउने र त्यसको ताकेता गर्ने कार्य गरिएको ।
- यो अवधिमा करिब ४० वटा विदेशी प्रतिनिधि मण्डलहरूलाई भेटघाट व्यवस्थापन (संचार, समन्वय, बैठक, सत्कार) गराईएको ।

- मुख्य सचिवज्यू प्रमुख अतिथि भई सहभागी हुने कार्यक्रमको लागि Talking Points बनाई पेश गर्ने गरेको ।

सामान्य प्रशासन शाखाको गतिविधिहरू

- यस कार्यालयका कर्मचारीहरूको आ.व. २०७२/७३ को तलबी प्रतिवेदन निजामती किताबखाना बाट पारित गराइएको ।
- आ.व.२०७२/७३ को लागि मौजुदा सूची दर्ताका लागि प्राप्त व्यक्ति/फर्म/कम्पनीहरूको आवेदन उपर छानविन सम्पन्न गरी सूचिकृत गरिएको ।
- आ.व. २०७२/७३ को लागि कार्यालयमा आवश्यक स्टेशनरी सामानहरूको खरिद प्रकृया पूरा गरी खरिद कार्य सम्पन्न गरिएको ।
- राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरणको दरबन्दीसहितको साङ्गठानिक संरचना तयार गर्ने कार्य गरिएको ।
- यस कार्यालयको सामान्य प्रशासन शाखाबाट सम्पादन हुने कर्मचारी प्रशासनसम्बन्धी विदा अभिलेख अद्यावधिक, रमाना, अवकास आदिको सम्बन्धित निकायमा पत्राचार र दैनिक कार्यहरू सम्पादन गरिएको ।
- यस कार्यालयमार्फत म.प.मा पेश गर्नुपर्ने प्रस्तावहरू तयार गरी पेश गरिएको ।

आर्थिक प्रशासन शाखाको गतिविधिहरू

सरकारी कोषहरूको संचालन, बजेट तर्जुमा, निकाशा तथा खर्चको लेखा राख्ने, वित्तीय विवरणहरू तयार गर्ने, आन्तरिक नियन्त्रणको व्यवस्था मिलाउने, लेखा परिक्षण गराउने, बेरुजुको लागत राख्ने, बेरुजु फछ्यौट र तहसिल गर्ने/गराउने आदी कार्यहरू आर्थिक व्यवस्थापन भित्र सम्पन्न हुने गर्दछन् । वित्तीय प्रतिवेदनको निष्पक्षता, शुद्धता र कुशल व्यवस्थापनबाट आर्थिक अनुशासन कायम गर्न सहयोग पुग्दछ । स्वच्छ आर्थिक प्रशासन सुशासनको मेरुदण्ड हो । चुस्त वित्तीय अनुशासन, पारदर्शिता एवं विधिको पालनाको माध्यमबाट प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयलाई सुशासनको नेतृत्वदायी तथा उत्कृष्ट निकाय बनाउने क्रममा नियमित कामहरूका अतिरिक्त विभिन्न सुधारका कार्यहरू समेत गरिदै आएको छ । आर्थिक प्रशासन तर्फ आ.व. ०७२/७३ को षौष मसान्त सम्ममा गरिएका प्रमुख कार्यहरूलाई निम्नानुसार उल्लेख गरिएको छ ।

प्रमुख सुधारका कामहरू

- चालु आ.व. देखि यस कार्यालयमा नेपाल सार्वजनिक लेखामान (Nepal Public Sector Accounting Standards - NPSAS) अनुरूपको नगदमा आधारित सार्वजनिक गरिने वित्तिय

विवरण (general purpose financial statements) तयार गर्ने उद्देश्यले महालेखा नियन्त्रक कार्यालयको सहयोगमा कम्प्युटरमा पोष्टिड गर्ने कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ । माघ महिना भित्र NPSAS प्रतिवेदन तयार भइ महालेखा परिक्षकको कार्यालयमा बुझाइनेछ ।

- सार्वजनिक लेखा समितिमा महालेखा परिक्षकको ५१ औं र ५२औं प्रतिवेदनमा उल्लेखित यस कार्यालय र मातहत कार्यालयहरूको बेरुजुको जवाफ पठाइ छलफल समेत गरी निर्देशन अनुरूप बेरुजु फछ्यौट गर्ने कार्य भइरहेको । ४६ औं देखि ५० औं प्रतिवेदन सम्मको जवाफ पठाउनका लागि मातहत निकायहरूबाट जवाफ संकलन गर्ने कार्य जारी रहेकोछ ।
- यस कार्यालय र मातहत निकायहरूको आ.व. ०७२/७३ को बजेट अख्तियारी दिने कार्य श्रावण ७ गते भित्रै सम्पादन गरिएको ।
- यस कार्यालय र मातहत निकायहरूको आ.व. ०७२/७३ को विषयगत मन्त्रालय बजेट सूचना प्रणाली (LMBIS) वाट उपलब्ध भएको चौमासिक बिभाजन सहितको कार्यक्रम राष्ट्रिय योजना आयोगबाट श्रावण १५ गते भित्र स्विकृत गरी सकेको ।
- यस अवधिमा मातहत निकायबाट अर्थ मन्त्रालयमा सिफारिस सहित पठाउनका लागि पेश भएका विषयहरूमा सिफारिस गरी पठाइएको छ ।
- आर्थिक वर्ष ०७३/७४ देखि ३ वर्षको त्रिबर्षिय बजेट तयार गरी अर्थ मन्त्रालयमा पठाइएको । दोस्रो चौमासिक अवधिमा सोही अनुशार LMBIS मार्फत बजेट तयार गरिने ।
- विगतमा महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट औल्याइएका विषय वस्तुहरू प्रगति ढाँचा, खरिद योजना, सोझै खरिद, आन्तरिक नियन्त्रण कार्यविधि, मर्मत, बैठक भत्ता, खाजा/खाना खर्च एवं टेण्डर प्रक्रियामा देखिएका समस्याहरू क्रमशः सम्बोधन गर्दै लगिएको छ । प्रक्रिया नपुन्याई गरेका कामहरू भनी औल्याइएका विषयहरूलाई पनि प्रक्रियामा लग्ने कार्य भएको छ । यस अवधिमा आन्तरिक लेखा परिक्षणको कार्य सम्पन्न भइ पेशकी बेरुजु वाहेक अन्य बेरुजु शुन्य भएको छ ।
- अन्तिम लेखा परिक्षणको समयतालिका अनुशार यस कार्यालयको अन्तिम लेखा परिक्षणको कार्य सम्पन्न भइ बेरुजुको प्रारम्भिक मस्यौदा उपर सामान्य छलफल भएको । फाइनल प्रतिवेदन आउन बाकी छ ।
- यस अवधिमा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय सिंहदरवार भुक्तानी केन्द्र ४ वाट आर्थिक विवरणहरू प्रमाणित भएका छन् ।
- सूचना प्रविधि आयोजना तर्फको आयोजनागत लेखा तयार गर्ने कार्य भएको छ ।

- आ.व. ०७२/७३ को तलवी प्रतिवेदन पारित भएको ।
- आफ्नो र मातहत निकायहरूको आ.व. ०७२/७३ को लागि जिम्मेवारी सरेको कुल बेरुजु रु. ६९ करोड ८२ लाख मध्ये प्रथम चौमासिक अवधिसम्ममा ५७ करोड १४ लाख ९५ हजार फछ्यौट भई ८१.८५ प्रतिशत प्रगति हासिल भएको छ । यस अवधिमा यति धेरै प्रगति हुनुमा गरीबी निवारण कोषको आ.व. ०७०/७१ को नियमित गर्ने बेरुजुहरू फछ्यौट हुनु मुख्य कारण हो । यस कार्यालयको मात्र रु ७ लाख २४ हजार बेरुजु रहेकोमा यस अवधि ५२ हजार मात्र पुरानो असुल गर्ने रकम असुल भएको छ । कम बेरुजु फछ्यौट हुनुमा आर्थिक वर्ष ०६०/०६१ भन्दा अगाडीको मन्त्रिपरिषदका सदस्यहरूले लिएको दशै खर्च असुल हुन नसक्नु प्रमुख कारण रहेको छ ।
- आर्थिक प्रशासन शाखाबाट सम्पादन भएका कामहरूको जानकारी e-mail मार्फत सम्बन्धित शाखा महाशाखा प्रमुखलाई दिने गरिएको छ ।
- २०७२ वैशाख १२ को प्रलयकारी भूकम्प पश्चात प्रधानमन्त्री दैवी प्रकोप उद्धार कोषमा देश विदेशबाट रकम जम्मा हुने क्रम जारी नै भएकोले यस अवधिमा पनि उठेको रकमको अध्यावधिक विवरण वेबसाईटमा राखे गरिएको छ ।

आर्थिक प्रशासन शाखाको आ.व. ०७२/७३ को यस अवधिका नियमित कार्यहरू

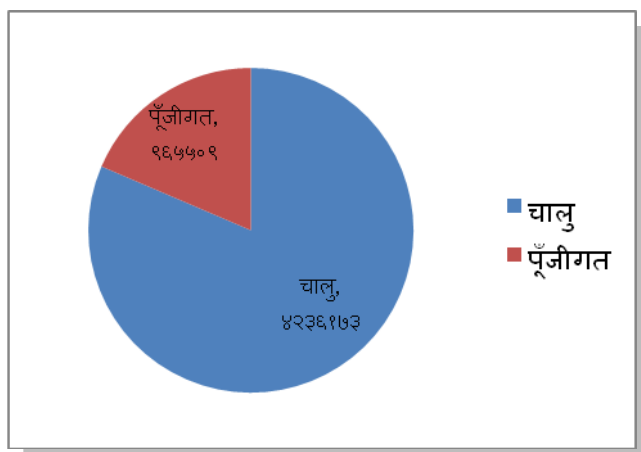
- यस कार्यालयबाट आर्थिक व्यवस्थापनको लागि दुई किसिमका खाता संचालन हुँदै आएको छ । एक किसिमको खाता प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालयको लागि विनियोजित बजेटसँग सम्बन्धित छ भने अर्को किसिमको खाता यस कार्यालयमा रहेका कोषहरूको संचालनसँग सम्बन्धित छ । पहिलोमा २ वटा शीर्षक र दास्रोमा ३ वटा कोषहरू रहका छन् । साथै राजश्व र धरौटी तर्फ पनि कारोवार हुने गरेको छ ।
- आ.व. ०७२/७३ मा यस कार्यालय र मातहत निकायहरूलाई रु. ५,२०,१६,८२,०००।- बराबरको अख्तियारी प्रदान गरिएको (तालिका १ अनुसार) । यस कार्यालयलाई मात्र प्राप्त बजेट अख्तियारी रु.३५,३२,३७,०००।- र बजेट निकासा/ भुक्तानी आदेश रु.६,३३,६३,०००।- (तालिका २ अनुसार) खर्च गरिएको छ ।
- राजश्व तर्फ लीलाम, ठेक्का पट्टा र बेरुजु दाखिला गरी रु. ५७८००।- आम्दानी भएको छ । त्यस्तै धरौटी तर्फ आ.व. ०७२/७३ को शुरुमा रु. २३,९५,०४०।५६ जिम्मेवारी सरेको छ ।
- सबै बजेट उपशीर्षकहरूको खर्चको हिसाब रितपूर्वक राखी वित्तीय प्रतिवेदनहरू तयार गरी सम्बन्धित निकायहरूमा पठाइएको छ ।

- आफ्नो र मातहत निकायहरूको आवश्यकता अनुशार थप बजेटको लागि श्रीमान सचिव ज्यूवाट स्वीकृत गरी अर्थ मन्त्रालयमा पठाइएको । माग बमोजिम बजेट थप भइ आउने क्रम जारी रहेको ।
- यस अवधिमा प्रथम चौमासिकका खर्चहरू सार्वजनिक गरिएको ।
- वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार ५ क्षेत्रीय प्रशासन कार्यालयहरूमा गई स्थलगत अनुगमन र बेरुजुको लगत अघावधिक गराउने कार्यक्रम भए अनुशार यस अवधिमा हेटौडाको बेरुजुको लगत अघावधिक गराउन लगाइ बेरुजु फछ्यौट समेत गरिएको छ ।
- सम्माननीय प्रधानमन्त्री, माननीय मन्त्री, माननीय राज्यमन्त्रीज्यूहरू लगायत सचिवालयका कर्मचारीहरूको तलब/भत्ता/दैनिक भ्रमण भत्ता लगायतका सुविधाहरू भुक्तानी गरिएको छ । भुक्तानीको लागि प्रकृया नपुगेको अवस्थामा प्रकृया पुन्याउन चाहिने कागजातहरू सम्बन्धित पक्षसँग माग गर्ने गरिएको छ ।
- आर्थिक प्रशासनसँग सम्बन्धित माग गरिएको राय समयमै उपलब्ध गराइएको र महाशाखा प्रमुख, सचिवज्यूहरू र मुख्य सचिवज्यूबाट प्राप्त निर्देशनहरू कार्यान्वयन गरिएको छ ।
- शाखा अन्तर्गतको कामहरूमा सम्बन्धित मन्त्रालय एवं अन्य कार्यालयहरूमा पत्राचार तथा तरताकेता गरेको र आर्थिक अनुशासन कायम गर्न/गराउन सहयोगीको भूमिका निर्वाह गरिएको छ ।

तालिका १: यस कार्यालय र मातहत निकायहरूलाई दिएको बजेट अख्तियारी

रु. हजारमा

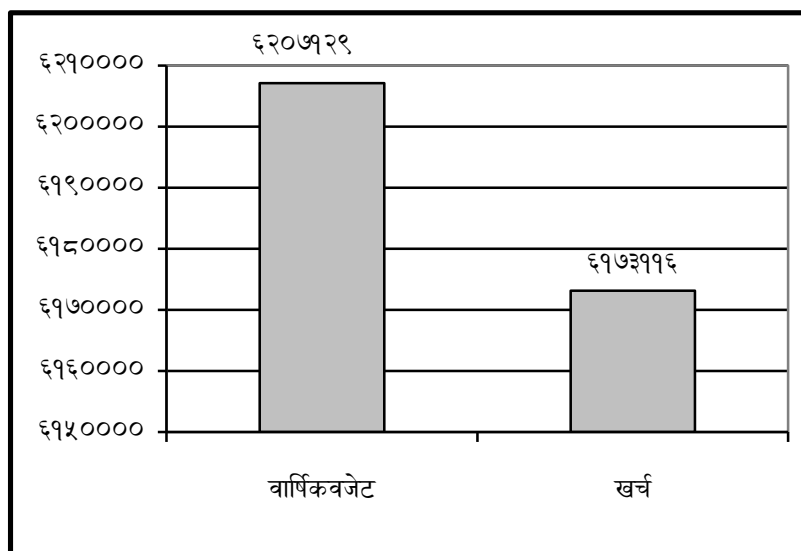
सि.नं.	ब.उ.शि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना	आ.व. २०७२/७३ को विनियोजित बजेट		
			चालु	पूँजीगत	जम्मा
१	३०१०११	मन्त्रिपरिषद्	१२१३१५	०	१२१३१५
२	३०१०१३	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	१६६५५७	२३२३५	१८९७९२
३	३०१०१५	गरिवी निवारण कोष	३५६८६७५	०	३५६८६७५
४	३०१०२०	सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालय	४७८०७	१२४००	६०२०७
५	३०१०२२	नेपाल ट्रष्टको कार्यालय	३४२५८	९७००	४३९५८
६	३०१०२५	राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र	९२७४५	६०६००	१५३३४५
७	३०१०३०	क्षेत्रीय प्रशासन कार्यालय	७९८९०	३७९५	८३६८५
८	३०१०३१	लगानी बोर्डको कार्यालय	३३४७२	७५३३०	१०८८०२
९	३०११०१	सूचना प्रविधि विकास आयोजना	४५५९२	७७८३९५	८२३९८७
१०	३०११०२	कर्णाली विकास आयोग	२०६२४	४४०	२१०६४
११	३०११०३	सुदूरपश्चिम विकास आयोग	१७१४०	४१४	१७५५४
१२	३०११०५	पुनर्निर्माण प्राधिकरण	८०९८	१२००	९२९८
		जम्मा	४२३६१७३	९६५५०९	५२०१६८२

तालिका २: यस कार्यालयलाई प्राप्त बजेट अख्तियारी र खर्च विवरण

रु. हजारमा

सि.नं.	ब.उ.शि.नं.	आयोजना/कार्यक्रमको नाम	वार्षिक बजेट	पौष सम्मको खर्च	कैफियत
१	३०१०११३	मन्त्रिपरिषद्	१२१३१५	५७८३६	
२	३०१०१३३	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	६१९२२२७	६०९९०१८	
३	३०१०१३४	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	२३२३५	२२७६	
४	३०११०१३	सूचना प्रविधि विकास आयोजना	२१३०	५७०	
५	३०११०१४	सूचना प्रविधि विकास आयोजना	४००००	१६५९	
६	६०१०१४३	अर्थ वजेट संचित विदा	३०२४	३०२४	
७	३०१०१८३	अर्थ वजेट औषधी उपचार	३७७०	३७७०	
८	६०२०११३	अर्थ वजेट भ्रमण खर्च	४८७७	४८६९	
९	६०२०१५३	अर्थ वजेट औषधी उपचार	९४	९४	
१०	०१३५००१	धरौटी	१००७		
		कुल जम्मा	६२०७१२९	६१७३११६	

तालिका ३: कार्यालयमा संचालित कोषहरूको अवस्था (आ.व. ०७२/७३)

	प्रधानमन्त्री दैवी प्रकोप उद्धार कोष	प्रधानमन्त्री राहत कोष	प्रधानमन्त्री सहायता कोष
गत आ.व. को अल्या	४३८७८१५६८१.३१	१०५,२३१,९७२.५३	६९१,९७१.००
चालु आ.व.को आम्दानी	५६५८०३१०८३.३०	०	०
जम्मा आम्दानी	१००४५८४६७६४.६१	१०५,२३१,९७२.५३	६९१,९७१.००
खर्च	८५४३५७५२७९.६०	०	०
बाँकी	१५०२२७१४८५.०१	१०५,२३१,९७२.५३	६९१,९७१.००

तालिका ४: बेरुजु फछ्यौटको विवरण

केन्द्रिय बजेट तर्फ - प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको मात्र

विवरण	आ.व. ०७२/७३ मा फछ्यौट गर्नुपर्ने शुरु बेरुजु (रु. हजारमा)	आ.व. ०७२/७३ मा फछ्यौट (रु. हजारमा)	आ.व.०७२/७३ मा फछ्यौट गर्नुपर्ने बाँकी बेरुजु (रु. हजारमा)	आ.व. ०७२/७३ मा फछ्यौट भएको प्रगति प्रतिशत	कैफियत
आ.व. ०५९/६० सम्मको	५२१	००	५२१	००	
आ.व. ६०/६१ - आ.व. ०६८/६९	२२	००	२२	००	
आ.व. ०६९/७०	०	००	०	००	
आ.व. ०७०/७१	८१		८१		
जम्मा	६२४	००	६२४	००	

समिति तर्फ - प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको मात्र

विवरण	आ.व. ०७२/७३ मा फछ्यौट गर्नुपर्ने शुरु बेरुजु (रु. हजारमा)	आ.व. ०७२/७३ मा फछ्यौट (रु. हजारमा)	आ.व.०७२/७३ मा फछ्यौट गर्नुपर्ने बाँकी बेरुजु (रु. हजारमा)	आ.व. ०७२/७३ मा फछ्यौट भएको प्रगति प्रतिशत	कैफियत
आ.व. ०६२/६३- आ.व. ०६९/७० सम्मको	१८०	००	१८०	००	
आ.व. ०७०/७१	०	००	०	००	
जम्मा	१८०	००	१८०	००	
केन्द्र तथा समिति दुबैको जम्मा	८०४	००	८०४	००	

केन्द्रिय बजेट तर्फ - प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय र मातहत निकायहरु समेतको

विवरण	आ.व. ०७२/७३ मा फछ्यौट गर्नुपर्ने शुरु बेरुजु (रु. हजारमा)	आ.व. ०७२/७३ मा फछ्यौट (रु. हजारमा)	आ.व.०७२/७३ मा फछ्यौट गर्नुपर्ने बाँकी बेरुजु (रु. हजारमा)	आ.व. ०७२/७३ मा फछ्यौट भएको प्रगति प्रतिशत	कैफियत
आ.व. ०५९/६० सम्मको	५५०	००	५५०	००	
आ.व. ६०/६१ - आ.व. ०६८/६९	१०४४८	००	१०४४८	००	
आ.व. ०६९/७०	२०४७८	००	२०४७८	००	
आ.व. ०७०/७१	६१०८१२	५७१४९५	३९३१७	९३	
जम्मा	६४२२८८	५७१४९५	७०७९३	८८	

समिति तर्फ - प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय र मातहत निकायहरू समेतको

विवरण	आ.व. ०७२/७३ मा फछ्यौट गर्नुपर्ने शुरु बेरुजु (रु. हजारमा)	आ.व. ०७२/७३ मा फछ्यौट (रु. हजारमा)	आ.व.०७२/७३ मा फछ्यौट गर्नुपर्ने बाँकी बेरुजु (रु. हजारमा)	आ.व. ०७२/७३ मा फछ्यौट भएको प्रगति प्रतिशत	कैफियत
आ.व. ०६२/६३- आ.व. ०६८/६९ सम्मको	५५९९२	००	५५९९२	००	
जम्मा	५५९९२	००	५५९९२	००	
केन्द्र तथा समिति दुबैको जम्मा	६९८२००	५७९४९५	९२६७०५	८९.८५	

सूचना प्रविधि शाखाको गतिविधिहरू

- कार्यालयको Website लाई Cyber Attack बाट थप सुरक्षित राख्न MOD Security Firewall जडान गरी प्रयोगमा ल्याईएको ।
- कार्यालयको Website लाई थप User friendly, Content Oriented र Dynamic बनाउन शाखागत रायसल्लाह लिई स्तरोन्नती सम्बन्धी गृहकार्य भएको ।
- सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यूको नयाँ Website को निर्माण तथा Design शुरुभएको ।
- मन्त्रिपरिषद् बैठकको लागि Automation System को रूपरेखा तयार गर्ने कार्य प्ररम्भ भएको ।
- कार्यालयमा सञ्चालनमा रहेका SMS System, Office Automation System, Attendance System, E-mail, PBIS System, Appointment System, Website, Intranet Portal, Gate Pass System, Complaint Management System र Library Management System को नियमित Administration र Update सम्बन्धी कार्य भएको ।
- भुकम्प पश्चात सूचारु हुन नसकेको Media Centre मा नेटवर्क लिङ्क पुनर्स्थापना गरी संचालनमा आएको ।

प्रेस तथा बैदेशिक सम्बन्ध शाखाको गतिविधिहरू

- पाकिस्तान, फ्रेन्च रिपब्लिक र संयुक्त अरब इमिरेट्सबाट नेपालका लागि प्रस्तावित आवासीय राजदूत पदमा नियुक्तिका लागि सम्माननीय राष्ट्रपतिसमक्ष सहमति तथा सिफारिस गरिएको तथा चेक गणतन्त्र, गणतन्त्र सेसेल्स र पेरुबाट नेपालका लागि

प्रस्तावित गैरआवासीय राजदूतहरूको नियुक्तिका लागि सम्माननीय राष्ट्रपतिसमक्ष सहमति तथा सिफारिस गरिएको।

- कार्यालयबाट जारी हुने प्रेस विज्ञप्ति तयार गरी कार्यालयको वेवसाइट (www.opmcm.gov.np) मा राखिएको तथा प्रचार प्रसारका लागि मिडियामा पठाइएको।
- कार्यालयका महत्वपूर्ण सूचना प्रवाहका लागि १६१८०७०७०११११ को अडियो नोटिस बोर्डको संचालन गरिएको।
- सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यू समक्ष माग भई आएका शुभकामना सन्देशको ड्राफ्ट तयार गरिएको।
- सूचना उपलब्ध गराई पाउँ भनी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपिषद्को कार्यालयका सूचना अधिकारीलाई सम्बोधन गरी प्राप्त भएका निवेदनमा आवश्यक कारवाही गरी माग बमोजिमको सूचना उपलब्ध गराइएको र प्राप्त हुन आएका अन्य निकायसंग सम्बन्धित निवेदनहरू आवश्यक कारवाहीका लागि तत् तत् निकायमा लेखी पठाइएको।

आर्थिक तथा पूर्वाधार विकास शाखाको गतिविधिहरू

ढुङ्गा, गिट्टी तथा बालुवा जस्ता निर्माण सामग्रीहरूको सहज आपूर्तिका सम्बन्धमा

- ढुङ्गा, गिट्टी तथा बालुवा जस्ता निर्माण सामग्रीहरूको सहज आपूर्तिका सम्बन्धमा देहाय बमोजिम गर्ने गरी व्यवस्था गर्न उपर्युक्त हुने राय राष्ट्रिय योजना आयोगमा लेखि पठाउने।
 - विकास आयोजनालाई आवश्यक पर्ने ढुङ्गा, गिट्टी तथा बालुवा जस्ता निर्माण सामग्रीहरूको सहज आपूर्ति र व्यवस्थापन सम्बन्धमा देहायका विषयहरू समावेश गरी संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले प्रकृया अधि बढाई टुङ्ग्याउने।
 - नेपाल सरकारद्वारा संचालित विकास आयोजनाका लागि आवश्यक पर्ने ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा जस्ता निर्माण सामग्रीहरू आवश्यक भएको परिमाण सम्बन्धित आयोजनाले नै उत्खनन्/संकलन गरी लिन सक्ने र त्यस्तो उत्खनन्/संकलन स्थल, परिमाण र प्रकृया जिल्ला विकास समितिले तोकिदिने।
 - ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा जस्ता निर्माण सामग्री उत्खनन्/संकलनको स्वीकृति दिएको परिमाणको सामग्रीमा स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली, २०५६ को अधीनमा रहि जिल्ला परिषद्ले निर्धारण गरेको दरमा आयोजनाले जिल्ला विकास समितिलाई राजश्व उपलब्ध गराउने।

- अबदेखि संचालन गरिने नेपाल सरकारका विकास आयोजनाहरूले आयोजनाको IEE/EIA गर्दाका बखत नै आयोजनालाई चाहिने निर्माण सामग्रीको उत्खनन्/संकलन गरिने स्थलको समेत सो IEE/EIA मा नै समावेश गर्ने IEE/EIA गर्ने । त्यस्तो IEE/EIA स्वीकृत भईसकेपछि सो सम्बन्धि उत्खनन्/संकलन कार्यको लागि छुट्टै IEE/EIA गरिरहनु नपर्ने । तर नियमानुसार सम्बन्धित जिल्ला विकास समितिलाई राजस्व तिर्नुपर्ने ।
- वातावरण संरक्षण ऐन र नियमावलीमा रहेका देहायका प्रावधानहरू संशोधनको प्रकृया अघि बढाउन मिति २०७२/९/२० मा नेपाल सरकारका मुख्य सचिवले दिएको निर्देशन समेतका आधारमा जनसंख्या तथा वातावरण मन्त्रालयले शीघ्र प्रकृया अघि बढाउने ।
- नदी क्षेत्रको हकमा तोकिएको स्थानबाट दैनिक २५० घनमिटर भन्दा कम नदीजन्य पदार्थ उत्खनन्/संकलन गर्नुपर्दा प्रमुख जिल्ला अधिकारीको अध्यक्षतामा रहेको स्थानीय जिल्ला अनुगमन तथा समन्वय समितिले दिएको वातावरण सम्बन्धी निर्देशन पालना गर्ने गरी जिल्ला विकास समितिले उत्खनन्/संकलन गर्न स्वीकृत दिने । दैनिक २५० घनमिटरदेखि १००० घनमिटरसम्म उत्खनन्/संकलन गर्नुपर्नेमा IEE गर्नुपर्ने र दैनिक १००० घनमिटरभन्दा बढी उत्खनन्/संकलन गर्नुपरेमा EIA गर्नुपर्ने ।
- नदी क्षेत्र बाहेकको हकमा दैनिक २०० टनसम्म उत्खनन्/संकलन गर्नुपरेमा प्रमुख जिल्ला अधिकारीको अध्यक्षतामा रहेको जिल्ला अनुगमन तथा समन्वय समितिले दिएको वातावरण सम्बन्धी निर्देशन पालना गरी गर्नुपर्ने । दैनिक २०० देखि ४०० टनसम्म उत्खनन्/संकलन गर्नुपरेमा IEE गर्नुपर्ने र सो भन्दा बढी उत्खनन्/संकलन गर्नुपरेमा EIA गर्नुपर्ने ।
- चुरेक्षेत्रबाट निर्माण सामग्रीहरूको नदीजन्य पदार्थ उत्खनन्/संकलन गर्ने सम्बन्धमा बन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालयले राष्ट्रपति चुरे, तराई, मधेश विकास संरक्षण समितिसँग समन्वय गरी राष्ट्रिय योजना आयोगमा कार्ययोजना/अवधारणा पत्र पेश गर्ने ।
- प्रकरण १ मा उल्लेख भएका विषयमा सम्बन्धित मन्त्रालयले राष्ट्रिय योजना आयोगसँग समन्वय गरी नियमावली संशोधन वा प्रस्ताव लैजाने व्यवस्था यथाशीघ्र मिलाउने ।

पूर्वाधार निर्माण सम्बन्धमा

- चालु आर्थिक वर्षको लागि तय भएका कार्यक्रम तथा आयोजनाहरूको पूँजीगत खर्च बढाई लक्षित भौतिक र बित्तिय प्रगति हासिल गर्न विशेष पहल गर्ने ।

- भौतिक पूर्वाधार निर्माण कार्यलाई द्रुत गतिमा अगाडि बढाउन आवश्यक प्राविधिक तयारीका कार्यहरू तोकिएको अवधि र गुणस्तरमा जिम्मेवारी तोकिएका सम्पन्न गर्ने ।
- अन्तरमन्त्रालय/निकाय बीचको प्रभावकारी समन्वय र संचार मार्फत समाधान गर्न सकिने समस्याहरू आपसी समन्वय र सहकार्य मार्फत समाधान गर्न थप जोड दिने ।
- विभागीय प्रमुख तथा आयोजना प्रमुखहरूसंग कार्यसम्पादन करार गरी विकास आयोजनाहरूको प्राविधिक प्रशासनिक र बित्तिय उत्तरदायित्व सुनिश्चित गर्न थप जोड दिने ।
- देशको उत्तर र दक्षिणी सिमा नाकासम्मको यातायात व्यवस्था सहज र प्रभावकारी तुल्याउन सडक लगायतका भौतिक पूर्वाधार निर्माण र संचालन कार्य विशेष प्राथमिकता साथ गर्ने ।

आयोजना सहजीकरण सन्दर्भमा

- नेपाली सेनाद्वारा निर्माणधीन मैलुङ-स्याफ्रुवेसी-रसुवागढी सडकको Alignment मा परेका रुखहरू कटान गरी हटाउन भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयले वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालयलाई अनुरोध गर्ने । साथै वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालयले सडकको Alignment मा परेका रुखहरू कटान स्वीकृति लगायतका प्रक्रियाहरू अघि बढाउनका लागि तत्कालै प्रक्रिया शुरू गरी सडक निर्माणमा सहयोग पुऱ्याउने निर्देशन भएको ।
- छिमेकी मित्रराष्ट्रहरूसँग जोड्ने दक्षिण- उत्तर अन्तराष्ट्रिय सिमा नाकाको नेपालतर्फको सडक मार्गहरूको आवश्यक मर्मत संभार गरी यातायातहरू निर्वाध रूपमा बाह्रै महिना सुचारू हुने व्यवस्था भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयले गर्ने । चालु हालतका नाकाहरू र पुराना व्यापारीक (नाकाहरू तराई नाकाहरू लगायत) नाकाहरू बारे बाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयले यथार्थ विवरण संकलन गरी सम्बन्धित मन्त्रालयलाई उपलब्ध गराउने । साथै प्राप्त विवरणका आधारमा अर्थ मन्त्रालय लगायत सम्बन्धित मन्त्रालय नाकाहरू सुचारू रूपमा संचालन गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाउने निर्देशन दिइएको ।
- पोखरा-बेनी-जोमसोम-कोरोला सकड मार्ग तत्काल सर्वेक्षण गरी उक्त सडक मार्ग निर्माण कार्यलाई भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयले अविलम्ब अगाडी बढाउने । साथै अन्य सम्बन्धित निकायहरूले सकृयतापूर्वक आवश्यक सहयोग गर्ने निर्देशन दिइएको ।
- विभिन्न नाकाहरूबाट नेपाल भित्रिएका पेट्रोलियम पदार्थहरूको Recording, Tracking तथा Distribution को आवश्यक व्यवस्था बाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयले मिलाउने । पेट्रोलियम पदार्थहरूको कालो बजारी एवं नाफाखोरी जस्ता गैर कानूनी कार्यहरू कहि कतै हुन गर्न नदिन वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयले गृह मन्त्रालयसंग आवश्यक समन्वय गरी संयुक्त रूपमा अनुगमनको कार्य गर्ने र दोषी उपर कानून बमोजिम कडा कारवाही गर्ने निर्देशन दिइएको ।

- देशमा भैरहेको उर्जा संकट तत्काल सम्बोधन गर्ने विषयक बैठकमा छलफल हुँदा निम्न लिखित जलविद्युत आयोजनाहरू तत्कालै सम्पन्न हुन सक्ने देखिएकोले ती आयोजनाहरूमा देखिएका समस्या समाधान गरी तत्काल काम अगाडी बढाउने र तोकिएको मितिमा सम्पन्न गर्न सम्बन्धित निकाय नेपाल विद्युत प्राधिकरण तथा उर्जा मन्त्रालयमा निर्देशन दिने निर्णय भएअनुरूप निर्देशन दिइएको।
 - माथिल्लो मस्याङ्दी जलविद्युत आयोजना।
 - कुलेखानी तेश्रो जलविद्युत आयोजना।
 - माइखोला जलविद्युत आयोजना।
 - हेवा खोला जलविद्युत आयोजना।

काठमाडौं उपत्यकाका सडक विस्तार सन्दर्भमा

- सडक विस्तार गर्ने क्रममा सबै निकायको समन्वयलाई प्रभावकारी बनाउन मध्यमान्चल क्षेत्रीय सडक निर्देशनालयका निर्देशकको संयोजकत्वमा रहेको समन्वय समितिलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्ने र स्थलगत रूपमा देखिएका समस्याहरू सो समन्वय समितिबाट समाधान गर्ने व्यवस्था मिलाउने र त्यहाँबाट हुन नसक्ने विषयहरू प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा आवश्यक सहयोगको लागि लेखि पठाउने निर्देशन दिइएको।
- सडक विस्तार सम्बन्धी काम अगाडी बढाउन श्रोत र साधनको आवश्यक पर्ने र जग्गाको विवाद नापी कार्यालयबाट मिलाउनु पर्ने भएकोले आगामी बैठक देखि अर्थ मन्त्रालय बजेट महाशाखा र नापी विभागको प्रतिनिधिलाई समेत बैठकमा बोलाउने निर्देशन दिइएको।
- काठमाण्डौं महानगरपालिकाले सडकमा Overhead Bridge हरू बनाउँदा तथा अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्दा सडक विभागको समन्वयमा मात्र गर्ने व्यवस्था गर्ने निर्देशन दिइएको।
- KUKL, PID, नेपाल विद्युत प्राधिकरण तथा नेपाल टेलिकमले आफ्नो कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दा सडक विभागसँग समन्वय गरी गर्ने र सडकमा सार्न बाँकी रहेका पोलहरू तुरुन्त सार्ने व्यवस्था मिलाउने निर्देशन दिइएको।
- उपत्यका विकास प्राधिकरणले विस्तार शुरू गरी भत्काउन बाँकी रहेका संरचनाहरू तुरुन्त भत्काउने कार्य गर्ने निर्देशन दिइएको।
- उपत्यका विकास प्राधिकरणले एकिकृत विकासको योजनाको काम सबै निकायहरूको समन्वयमा गर्ने व्यवस्था मिलाउने । र सो कार्यलाई शहरी विकास मन्त्रालय र प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयले आवश्यक समन्वयको व्यवस्था मिलाउने निर्देशन दिइएको।

- GLD को नक्शा नगरपालिका र आयुक्त कार्यालयमा मात्र रहेको हुँदा काममा सरलीकृत गर्न सहरी विकास मन्त्रालयले GLD नक्सा भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय र नापी कार्यालयमा पनि उपलब्ध गराउने निर्देशन दिइएको।
- आगामी हुने बैठकहरूमा सम्बन्धित सरोकारवाला जिम्मेवारी पदाधिकारीहरू मात्र उपस्थिति गराउने व्यवस्था गर्ने गरी निर्देशन दिइएको।

भुकम्प पीडितहरूको राहत तथा क्षतिग्रस्त पूर्वाधारहरूको पुननिर्माणका सम्बन्धमा

- मुलुकको विभिन्न जिल्लाहरूमा उत्पादित धान लगायतका खाद्यान्नहरू स्वदेशभित्र नै खरिदविक्री सुनिश्चित हुने गरी मुल्य निर्धारण गराई खाद्य संस्थानले आफ्नो म्यान्डेट भित्र रही खरिद गर्ने व्यवस्था मिलाउन कृषि विकास मन्त्रालय, गृह मन्त्रालय र वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयलाई निर्देशन दिने ।
- लागत प्रभावकारी रूपमा औषधी/औषधिजन्य सामग्रीहरू ढुवानी गर्न ढुवानी योजना तयार गरी वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय समक्ष आवश्यक इन्धनको माग गर्न स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयलाई निर्देशन दिने र सो बमोजिम वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयले इन्धन उपलब्ध गराउने ।
- पुननिर्माण कोषबाट खर्च हुने बजेट फ्रिज नहुने प्रकृतिको हुने हुँदा पुननिर्माण आयोजनाको बहुवार्षिक ठेक्कापट्टा व्यवस्थापनमा सम्बद्ध मन्त्रालयहरूलाई सहजीकरण गर्न अर्थ मन्त्रालयलाई निर्देशन दिने ।
- भुकम्प पीडितलाई उपलब्ध गराउने रु. १० हजार रकम बाँडफाँडको लागि जिल्लागत रूपमा यकिन विवरण तयार गरी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय र अर्थ मन्त्रालयलाई उपलब्ध गराउन गृह मन्त्रालयलाई निर्देशन दिने ।
- एकै प्रकृतिका विकासमुलक कार्यहरू विभिन्न निकायबाट सम्पादन हुने परम्परालाई अन्त्य गर्दै सम्बन्धित निकायको विषयविज्ञता र क्षमताको आधारमा एकद्वार प्रणालीबाट सम्पादन हुने गरी आगामी वर्षको सीमा (Ceiling) मा व्यवस्था मिलाउन राष्ट्रिय योजना आयोगलाई अनुरोध गर्ने ।

बैदेशिक रोजगारमा जाने घरेलु कामदार सन्दर्भमा

- घरेलु कामदार पठाउन सूचिकृत गरिएका भनिएका बैदेशिक रोजगार सम्बन्धी संस्था छनौट गरीएका आधारहरू खुलाई पठाउने र उक्त प्रकृतिलाई अधिकतम रूपमा पारदर्शिता अपनाउन श्रम तथा रोजगार मन्त्रालयलाई निर्देशन दिने।

त्रिभुवन अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलको Obstacle सन्दर्भमा

- त्रिभुवन अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलसँगै जोडिएका का.म.पा. ३५ (त्रिभुवन विमान स्थलको दक्षिण क्षेत्र) हवाई उडान सुरक्षाका दृष्टिकोणबाट संवेदनशिल क्षेत्र भएकोले सो क्षेत्रमा

निर्माण भएका भवनहरूको स्वीकृत नक्सा विपरित निर्माण भएका भवनहरूको स्थलगत अध्ययन गरी २०७२ साल पौष १५ गते भित्र त्यस्ता संरचनाहरू काठमाण्डौं महानगरपालिका, काठमाण्डौं उपत्यका विकास प्राधिकरण एवं नागरिक उडडयन प्राधिकरण समेतको समन्वयमा नियमानुसार कारवाही गर्ने निर्देशन दिइएको।

- नयाँ संरचना निर्माण पूर्वका चरणदेखी सम्पन्न हुँदा सम्म कुन निकाय के कामको लागि जिम्मेवार हो भन्ने जिम्मेवारी तालिका बनाई सार्वजनिक गर्ने र सो बमोजिम कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था सम्बन्धित निकायहरूले मिलाउने निर्देशन दिइएको।

सार्वजनिक यातायातको प्रभावकारी संचालन गर्ने सम्बन्धमा

काठमाडौं उपत्यका भित्र ठूला सार्वजनिक यातायातलाई व्यवस्थित रूपमा संचालन गर्न उपत्यकामा Dedicated Lanes को प्रयोग गरी सार्वजनिक यातायात व्यवस्थापन गर्न सकिने संभाव्य सडकहरूको अध्ययन गरी १५ दिन (मंसिर १६ गते) भित्र मुख्य सचिव समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्न देहायबमोजिम समिति गठन गर्ने निर्णय भएको र कार्यान्वयनको लागि सम्बन्धित निकायमा पठाइएको।

- संयोजक महानिर्देशक सडक विभाग
 - सदस्य प्रतिनिधि प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
 - सदस्य प्रतिनिधि यातायात व्यवस्था विभाग
 - सदस्य प्रतिनिधि महानगरीय ट्राफिक प्रहरी महाशाखा
- लेन अनुशासन पालना गराउन विद्यमान नीति पर्याप्त नभएमा सो समेतको सुझाव पेश गर्ने।
 - सार्वजनिक यातायात आचारसंहिता २०६७ मा भएको लैङ्गिक हिंसा नियन्त्रण सम्बन्धी प्रावधानहरूको कडाइका साथ कार्यान्वयन गर्ने। गराउने।
 - Vehicle Fitness Test को प्रतिवेदन ६।६ महिनामा सार्वजनिक गर्ने व्यवस्था मिलाउने।

काठमाडौं उपत्यकामा Dedicated lanes को प्रयोग गरी सार्वजनिक यातायातलाई व्यवस्थित गर्ने सन्दर्भमा

ठूला सार्वजनिक यातायातलाई व्यवस्थित रूपमा संचालन गर्न काठमाडौं उपत्यकामा Dedicated Lane को प्रयोग गरी यातायात व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धमा सम्बन्धित सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरूसँगको आवश्यक सहयोग र समन्वयमा देहाय बमोजिमकार्यान्वयन गर्न गराउन भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालयलाई निर्देशन दिने निर्णय भएअनुरूप निर्देशन दिइएको।

- काठमाडौं उपत्यकामा Dedicated Lane को प्रयोग गरी यातायात व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धमा अध्ययन गर्न गठित अध्ययन समितिको प्रतिवेदन समेतको आधारमा तुलनात्मक रूपमा सम्भव देखिएका माइतिघर - सूर्यविनायक खण्ड र चक्रपथको

कलंकी- कोटेश्वर खण्डमा Dedicated Lane विस्तार एवं विकास कार्य तत्काल आरम्भ गर्नका लागि आवश्यक थप अध्ययन गरी प्रतिवेदन पेश गर्न एक कार्यदल गठन गर्ने ।

- **कार्यदलको गठन** - सडक विभागको उपमहानिर्देशकको संयोजकत्वमा यातायात व्यवस्था विभाग, नेपाल प्रहरीको ट्राफिक व्यवस्थापन सम्बन्धी महाशाखा, काठमाडौं महानगरपालिकाको प्रमुख कार्यकारी अधिकृत तथा सम्बन्धीत नगरपालिकाका कार्यकारी अधिकृत सदस्य रहने ।
- **कार्यदलको कार्यदिश** - तत्काल Dedicated lane बनाउन सम्भव हुने सडकखण्डमा गरिनु पर्ने पूर्वाधार निर्माण र अन्य तयारीको प्राविधिक पक्षसमेतको विश्लेषण गरी लेनमा संचालन गरिने सवारी साधनहरूको वर्गीकरण र संचालन कार्यविधि एवं कार्ययोजना एक महिनाभित्र तयार गर्ने ।
 - कार्यदलको सुझाव एवं सिफारिस समेतको आधारमा Dedicated Lane संचालनको लागि चाहिनेपूर्वाधार निर्माण र अन्य व्यवस्थाहरू यथाशिघ्र मिलाउने ।
 - निर्माणाधिन एवं भविष्यमा निर्माण हुने अन्य सडक खण्डहरूमा Dedicated Lane सहितको सडक निर्माण कार्य सुनिश्चित हुने गरी आवश्यक व्यवस्था मिलाउँदै लैजाने ।
 - काठमाडौं उपत्यकाको यातायात व्यवस्थालाई प्रभावकारी तुल्याउने सम्बन्धमा विगतका अध्ययनहरूलाई समेत मनन गरी एकिकृत Mass Transportation Master Plan तयार गर्ने ।

माथिल्लो कर्णाली जलविद्युत आयोजनाको शेयर बितरण सन्दर्भमा

- उर्जा मन्त्रालय, लगानी बोर्ड र नेपाल विद्युत प्राधिकरणका जिम्मेवार पदाधिकारीहरूको बैठकबाट विद्युत प्राधिकरणले कंपनी ऐन अनुसारको आफ्नो विशेषाधिकार हनन नहुने गरी शेयर बितरणमा सहमति जनाएकाले **GMR** को ७५% शेयर रहने अवस्था नरहेको र **PDA** मा भएको अवस्थालाई परिवर्तन गर्न सकिने अवस्था समेत नरहेको हुँदा अरुण तेस्रो जलविद्युत आयोजनामा भएको व्यवस्था बमोजिम लगानी बोर्डबाट भएको प्रस्ताव बमोजिम नै मन्त्रपरिषदमा प्रस्ताव लैजान र उक्त कार्य उर्जा मन्त्रालयसंग सम्बन्धित भएकोले नेपाल सरकार मन्त्रपरिषदमा प्रस्ताव पेश गर्ने गरी श्रीमान सचिवस्तरको मिति २०७२।८।१७ को निर्णय उर्जा मन्त्रालयमा अनुरोध गरिएको ।

तुइनलाई झोलुङ्गे पुलले प्रतिस्थापन गर्ने सम्बन्धमा

- सर्वसाधारण जनताहरूको आवागमनलाई सहज बनाउन विभिन्न जिल्लाहरूमा रहेका करीव ३५० वटा तुईनहरूलाई आगामी २ वर्ष भित्र झोलुङ्गे पुल निर्माण गर्न मिति

२०७२।०६।२७ मा सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यूबाट भएको निर्णय कार्यान्वयन गर्न श्री संघीय मामिला तथा स्थानिय विकास मन्त्रालयलाई निर्देशन दिइएकोमा हालसम्म ४० जिल्लाबाट २२७ वटा तुईन तथा वास/काठको फटके पुलको पूर्व सम्भाव्यता अध्ययन सम्पन्न भएको विवरण प्राप्त भएको । २ वर्ष भित्र सबै तुईनलाई झोलुङ्गे पुलले प्रतिस्थापन गर्नेगरी तयार भएको कार्ययोजना (Action Plan) स्वीकृतिको चरणमा रहेको । झोलुङ्गे पुल रणनीति बमोजिम कम्तिमा एक घण्टाको दुरीमा झोलुङ्गे पुल निर्माण गर्ने नीतिलाई कार्यान्वयनमा ल्याएको जानकारी प्राप्त हुन आएको ।

भूकम्पबाट प्रभावित क्षेत्रमा पुनःनिर्माण कार्य गर्ने सम्बन्धमा

- मिति २०७२।०७।१७ गते भूकम्पबाट प्रभावित क्षेत्रमा पुनःनिर्माण कार्य गर्ने सम्बन्धमा मुख्य सचिवज्यूको अध्यक्षतामा बैठक बसी वैशाख १२ गतेको भूकम्प तथा तत्पश्चातका पराकम्पनहरूबाट पूर्ण रूपमा क्षतिग्रस्त भएका घरहरूको निर्माणका निमित्त चालु आ.व. को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम सहायता सम्बन्धी सम्झौता र अनुदान प्रवाह निर्देशिका, २०७२ अनुसार कार्यान्वयन प्रक्रिया शिघ्र आरम्भ गर्ने दातृ संस्था संगको सम्झौता अनुसार भूकम्पबाट पूर्ण रूपमा क्षतिग्रस्त भवन निर्माणको कार्ययोजना कार्यान्वयन गर्न संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्राय र शहरी विकास मन्त्रालयले केन्द्रमा स्थापन गर्नुपर्ने Project Implementation Unit र जिल्ला तहमा स्थापना गर्नुपर्ने District Project Implementation Unit हरूको स्थापना गरी कार्यान्वयन प्रक्रिया अगाडी बढाउन र ती मन्त्रालयहरूले भूकम्पबाट पूर्ण क्षतिग्रस्त भएको पुनःनिर्माण सम्बन्धी कार्यक्रम तर्जुमा गरी आवश्यक बजेट अर्थ मन्त्रालयसँग माग गर्ने र अर्थ मन्त्रालयबाट क्षतिग्रस्त घरसंख्याको २५ प्रतिशत भवन पुनःनिर्माणको लागि बजेट उपलब्ध गराउने गरी भएको निर्णय कार्यान्वयन गर्न सम्बन्धित मन्त्रालयहरूलाई निर्देशन दिईएको ।

व्यवस्थापिका संसदका विभिन्न समितिहरूको सम्बन्धमा

- व्यवस्थापिका संसदका विभिन्न समितिहरू (सार्वजनिक लेखा समिति, सामाजिक न्याय तथा मानव अधिकार समिति, महिला बालबालिका, जेष्ठ नागरिक र समाज कल्याण समिति, उद्योग बाणिज्य तथा उपभोक्ता हित सम्बन्ध समिति) को निर्णय कार्यान्वयन गर्न सम्बन्धित मन्त्रालयहरूलाई निर्देशन दिईएको । व्यवस्थापिका संसद विकास समितिले रसुवागढी-केरुङ नाका, पोखरा-वेनी-जोमसोम-कोरोला नाकाको स्थलगत अनुगमण गरी तयार पारेका प्रतिवेदनका सुझावहरू कार्यान्वयन गर्न सम्बन्धित मन्त्रालयहरूलाई निर्देशन दिईएको ।
- "नेपालको संविधान-जनताको संविधान, जनताको संविधान:जनताकै माझमा" विषयक राष्ट्रव्यापी प्रचार अभियान मार्फत २०७२ साल मंसिर २१ गते देखि पौष २० गतेसम्म १ महिना संचालन गर्न लागिएको नेपालको संविधानका मुख्य मुख्य विषेशताहरूको

प्रचार प्रसार अभियानको सहजिकरणका लागि सम्बन्धित मन्त्रालयहरूलाई आवश्यक निर्देशन दिईएको ।

- पेट्रोलियम पदार्थको वितरणलाई व्यवस्थित गर्ने, छिमेकी मित्र राष्ट्रसँग जोडिएका सडकहरू यथाशिघ्र सुचारु गरी संचालनमा ल्याउने र पुनःनिर्माणको कार्य अघि बढाउनमा ढिलो हुँदै गएको विद्यमान अवस्था मनन गरी प्राधिकरण गठन नभएसम्म पुनःनिर्माण कार्य राष्ट्रिय योजना आयोगबाट गर्ने गराउने सम्बन्धमा नेपाल सरकार मन्त्रपरिषद् बैठकबाट भएको निर्णय कार्यान्वयन गर्न सम्बन्धित मन्त्रालय/निकायहरूलाई निर्देशन दिईएको ।
- सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यूको मौखिक निर्देशन अनुसार एवं जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समिति गोरखाको निर्णय अनुसार २०७२ साल बैशाख १२ गते गएको विनाशकारी भुकम्पबाट गोरखा जिल्लाका प्रभावित वस्तीहरूको पुनःस्थापना तथा पुनःनिर्माण गर्न गोरखा जिल्लाको पालुङ्गटार न.पा. (साविक च्याङली गाविस वडा नं. ६,७,८ र ९) को ५ हजार रोपनी जग्गामा एकीकृत वस्ती विकास गर्न मिति २०७२।०८।१४ गते जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समिति गोरखाले गरेको निर्णय कार्यान्वयन गर्न शहरी विकास मन्त्रालयलाई निर्देशन दिईएको ।

ICT Development Project अन्तर्गत Electronic Driving License र Vehicle Registration Service को प्रभावकारी कार्यान्वयन सम्बन्धमा

- EDL र VRS आयोजनाको सम्पूर्ण Equipment र Card हरू आइसकेको हुँदा काठमाण्डौं उपत्यका र अन्य सहज स्थानबाट 2015 को November मसान्त भित्र Electronic Driving License वितरणको काम शुरू गर्ने निर्देशन दिइएको ।
- तहाँ विभाग अन्तर्गतका कर्मचारीहरूलाई आवश्यक पर्ने तालिमहरू राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्रसँग समन्वय गरी प्रदान गर्ने व्यवस्था गर्ने निर्देशन ।
- एशीयाली विकास बैंकले तोकेको म्याद December, 2015 भित्र आयोजनाको सम्पूर्ण कार्य सम्पन्न गर्ने निर्देशन ।

आर्थिक नीति विश्लेषण शाखाको गतिविधिहरू

- नेपाल सरकारकाबाट विभिन्न मितिमा जारी भएका विभिन्न मन्त्रालय अन्तर्गतका राष्ट्रिय नीतिहरू संकलन गरी Web site राख्ने कार्य भएको ।
- आ.व. २०७०/७१ को ५२ औं लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औँल्याइएका १० वटा मुख्य-मुख्य नीतिगत बेरुजुहरू पहिचान गरी प्रतिवेदनसाथ पेश गरेको ।
- वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकायहरूले पूँजीगत खर्च परिचालन गर्न नसकेको अवस्थामा समस्या पहिचान तथा समन्वय गर्ने सन्दर्भमा यथार्थ वस्तुस्थिति पहिचान गर्न

सहयोग पुग्ने गरी नेपाल सरकार, उद्योग मन्त्रालयको चालु आ.व.२०७२/७३ को प्रथम चौमासिक अवधिसम्मको पुँजीगत खर्चको अनुगमन गरी विश्लेषणात्मक प्रतिवेदन पेश गरेको ।

- आर्थिक विषय सम्बन्धी कुलेखानी तेस्रो जलविद्युत आयोजना र विराटनगर सुख्खा वन्दरगाहको स्थलगत अनुगमन गरी विश्लेषणात्मक प्रतिवेदन पेश गरेको ।
- कुलेखानी जलविद्युत आयोजनाको निर्माण ढिलाई भएको सम्बन्धमा उर्जा मन्त्रालय, नेपाल विद्युत प्राधिकरणका जिम्मेवार पदाधिकारीहरूसँगको बैठक गरी निर्णय कार्यान्वयनको लागि लेखी पठाएको ।
- काठमाण्डौ चक्रपथ विस्तार आयोजना अन्तर्गत कलङ्कीदेखि कोटेश्वर सम्म भईरहेको सडक निर्माण स्थलगत अनुगमन गरी प्रतिवेदन तयार गरिएको ।

सामाजिक विकास शाखाको गतिविधिहरू

- आपूर्ति व्यवस्थामा देखा परेको असहज परिस्थितिका कारण मुलुकको अर्थतन्त्र लगायत विभिन्न क्षेत्रमा देखा परेको असर र पर्न सक्ने प्रभावको बारेमा सबै निकायहरूबाट विवरण माग गरी एकीकृत विवरण तयार पारिएको ।
- भविष्यमा इन्धन र उर्जाको कारणले यस प्रकारको परिस्थिति सिर्जना हुन सक्ने सम्भावनालाई दृष्टिगत गरी प्रत्येक क्षेत्रगत मन्त्रालयहरूले बस्तु र सेवाको सहज आपूर्ति व्यवस्थाका लागि आवश्यक पर्ने भण्डारन क्षमता वृद्धि, पूर्वाधार विकास लगायतका विषयमा मन्त्रालयहरूले दिगो र दीर्घकालीन रणनीतिक योजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउन पत्राचार गरिएको ।
- चिकित्सा शिक्षा सम्बन्धी नीति तर्जुमा उच्चस्तरीय कार्यदलको प्रतिवेदन २०७२ सम्बन्धमा नेपाल सरकार मन्त्रपरिषद् सामाजिक समितिबाट भएको निर्णयहरू कार्यान्वयनको अनुगमन गरिएको ।
- जातिय भेदभाव तथा छुवाछुत अन्त्य तथा दलितहरूको अधिकार प्रवर्द्धन संयन्त्र २०६८ र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू बिरुद्ध हुने भेदभाव अन्त्य र निजहरूको उत्थान विकास र अधिकार संयन्त्र २०६८ को राष्ट्रिय सल्लाहकार समिति एवं केन्द्रीय निर्देशक समितिको बैठकबाट भएका निर्णयहरू कार्यान्वयनको अनुगमन प्रगति माग र प्रगति विवरण अद्यावधिक गरिएको ।
- नेपाल सरकारबाट प्रदान गरिने औषधोपचार र अन्य आर्थिक सहायता सम्बन्धमा व्यवस्थापिका संसद, अर्थ समितिको निर्देशन अनुरूप कार्यविधि तयार गर्ने कार्य भई रहेको ।

योजना तथा अनुगमन शाखाको गतिविधिहरू

- सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ को दफा ३८ बमोजिम गठित केन्द्रीय अनुगमन तथा मूल्यांकन समितिका २ वटा बैठकहरू आयोजना गरी ७ वटा निर्णयहरू कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित निकायमा पठाइएको। ४१औं बैठकको विषय पेट्रोलियम पदार्थ र अत्यावश्यकिय सामग्रीहरूको यथार्थ परिमाणको विवरण संकलन, वितरण प्रणाली, कालोबजारी र कृतिम अभाव लगायतका विकृति नियन्त्रण गर्ने कार्यको अनुगमन गर्न कर्मचारीहरूको टोली गठन गर्ने र ४२औं बैठकको विषय देशका विभिन्न स्थानमा ४१औं बैठकको निर्णय अनुसार अनुगमनमा खटिएका कर्मचारीहरूलाई कार्यसम्पादनको लागि आवश्यक निर्देशन दिने, समन्वय गर्ने र भन्सार नाकाहरूमा राजस्व असुलीमा प्रभावकारीता ल्याउन आवश्यकता अनुसार अनुगमन टोली खटाइ नियमित प्रतिवेदन लिने रहेको। बैठकका निर्णयहरूको प्रतिलिपि संलग्न छ।
- पेट्रोलियम पदार्थको संकट समाधान कार्ययोजना, २०७२ तयार गरी कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित निकायमा पठाइएको।
- चालु आ.व.को ३१ वटा केन्द्रीय निकायहरूको कार्यसम्पादन सूचक तयार गरी स्वीकृत सूचकहरू online portal मा upload गरिएको। मंसिर र पुष महिनाको प्रगति अद्यावधिक गरी प्रतिवेदन तयार भएको।
- विभिन्न स्रोत (आन्तरिक र बाह्य)बाट प्राप्त अनुगमन प्रतिवेदनका सुझावहरू कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित निकायमा पठाइएको।

मन्त्रिपरिषद्, बैठक तथा अभिलेख शाखाको गतिविधिहरू

सि.नं.	महिना	विषय	सम्पादित कामको विवरण (संख्यामा)
१.	कात्तिक	नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्मा दर्ता भएका जम्मा प्रस्ताव संख्या	४३
		मन्त्रिपरिषद् बैठक संख्या	३
		मन्त्रिपरिषद् निर्णय संख्या	४४
२.	मंसिर	नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्मा दर्ता भएका जम्मा प्रस्ताव संख्या	८२
		मन्त्रिपरिषद् बैठक संख्या	५
		मन्त्रिपरिषद् निर्णय संख्या	७१
३.	पौष	नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्मा दर्ता भएका जम्मा प्रस्ताव संख्या	१०६
		मन्त्रिपरिषद् बैठक संख्या	७
		मन्त्रिपरिषद् निर्णय संख्या	१२७

मन्त्रिपरिषद् समिति तथा संबैधानिक निकाय शाखाको गतिविधिहरू

क्र.स.	उपलब्धि
१.	मन्त्रिपरिषद् राजनैतिक समिति बैठक संख्या - ०
२.	मन्त्रिपरिषद् राजनैतिक समिति निर्णय संख्या - ०
३.	मन्त्रिपरिषद् आर्थिक तथा पूर्वाधार समिति बैठक संख्या - १
४.	मन्त्रिपरिषद् आर्थिक तथा पूर्वाधार समिति निर्णय संख्या - १
५.	मन्त्रिपरिषद् विधेयक समिति बैठक संख्या - ४
६.	मन्त्रिपरिषद् विधेयक समिति निर्णय संख्या - २
७.	मन्त्रिपरिषद् प्रशासन समिति बैठक संख्या - ०
८.	मन्त्रिपरिषद् प्रशासन समिति निर्णय संख्या - ०
९.	मन्त्रिपरिषद् सामाजिक समिति बैठक संख्या - १
१०.	मन्त्रिपरिषद् सामाजिक समिति निर्णय संख्या - १

- २०७२ कात्तिक देखि पौष महिनासम्म मन्त्रिपरिषद्का ५ समितिहरूको ६ पटक बैठक बसी ४ बटा निर्णयहरू भएको छ ।
- यसका साथसाथै निर्वाचन आयोगका प्रमुख आयुक्तहरूको रिक्त पदमा नियुक्तका लागि संबैधानिक परिषद्ले सफारिस गरेको छ ।

शान्ति समन्वय तथा शासकीय सुधार शाखाका गतिविधिहरू

- सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ मा भएको व्यवस्था अनुसार प्रत्येक मन्त्रालय/कन्द्रीय निकाय/आयोग/केन्द्र/कार्यालयहरूमा शासकीय सुधार इकाई गठनका लागि पत्राचार गरी सो बमोजिम गठन भएको शासकीय सुधार इकाईको सम्पर्क व्यक्ति (Focal Person) को पुर्ण विवरण compile गर्ने कार्य गरिएको ।
- सुशासन तथा सार्वजनिक सेवा प्रवाहका सम्बन्धमा पाल्पा जिल्लास्थित सरकारी कार्यालयहरूको अनुगमन/निरीक्षण गरी प्रतिवेदन गरिएको ।
- विगत केही समयदेखि देशले भोगिरहेको इन्धन समस्याबाट तत्काल छुटकारा पाउन र दिर्घकालिन रूपमा इन्धन/उर्जा आपूर्तिमा आत्मनिर्भरतर्फ उन्मुख हुन इन्धनका बैकल्पिक उपायहरू सम्बन्धमा सम्बन्धित निकायका पदाधिकारी सम्मिलित बैठकले गरेका निर्णय कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित निकायमा पठाइएको ।
- राम्रो सरकार र असल शासनका लागि अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा काम गर्ने "खुला सरकार सहकार्य" (Open Government Partnership) विश्व संगठनमा नेपालको सदस्यता प्राप्ति एवं सहभागिताका सम्बन्धमा अध्ययन गरी सिफारिस सहितको प्रतिवेदन तयार

गेन मिति २०७२।९।८ मा सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यूबाट भएको निर्णय अनुसार समिति गठन भई कार्य प्रारम्भ भएको।

- सुशासन ऐनको दफा ४१(३) अनुसार प्रधानमन्त्रीले व्यवस्थापिका संसदमा प्रस्तुत गर्नुपर्ने शासकीय सुधार तथा सुशासन सम्बन्धि आ.व. २०७१/७२ को प्रतिवेदन तयारी सम्बन्धी कार्य भइरहेको।
- आगामी चौथो सार्क SAARC Cabinet Secretaries को बैठक नेपालमा आयोजना गर्न बैठकको मिति प्रस्ताव गर्ने सम्बन्धमा सम्बन्धित निकायका पदाधिकारी सम्मिलित बैठक आयोजना गरी भएका निर्णय कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित निकायमा पठाइएको।
- भूकम्प प्रभावित जिल्लाहरूमा वितरण गरिदै आएको राहतलाई प्रभावकारी बनाउने सन्दर्भमा बैठकको आयोजना गरिएको।
- नेपाल सरकारका मुख्यसचिव डा. समोलाल सुवेदीज्यूको अध्यक्षतामा मिति २०७२।९।६ र मिति २०७२।९।१६ मा नेपाल सरकारका सचिव तथा विशिष्ट श्रेणीका पदाधिकारीहरूको बैठक आयोजना गरी भएका निर्णय कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित निकायमा पत्राचार गरिएको एवं निर्णय कार्यान्वयको प्रगति अनुगमन गरिएको।
- प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको उच्च व्यवस्थापन समूहको बैठकले गरेका निर्णय कार्यान्वयको प्रगति अनुगमन गरिएको।

प्रशासन पुर्नसंरचना शाखाको गतिविधिहरू

नेपाल सरकार मं.प.को मिति २०७२।८।२४ को निर्णयबाट तत्काल सुधार कार्ययोजना स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा आएको छ। दुई वर्षको कार्यान्वयन अवधी तोकिएको उक्त कार्ययोजनामा ३३ वटा मन्त्रालय तथा केन्द्रीय निकायका कार्ययोजनाहरू समेटिएका छन्। कार्ययोजना मूलतः ४ खण्डमा विभाजन गरिएको छ। जसमा प्रथम खण्डमा संक्रमणकालीन व्यवस्थापन, दोश्रो खण्डमा सेवा प्रवाह, तेश्रोमा विकास व्यवस्थापन तथा चौथोमा पुनःनिर्माणका विषयहरू समेटिएका छन्। कार्ययोजना कार्यान्वयनको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको लागि अनुगमन सूचकहरू तयार गरी निकायगत प्रमुख, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय तथा राष्ट्रिय योजना आयोगलाई समेत कार्य जिम्मेवारी तोकिएको छ। कार्यान्वयन अवस्थाको समीक्षा प्रत्येक महिना हुने सचिव बैठकमा पेश गरिने व्यवस्था रहेको छ। साथै प्रत्येक चौमासिकमा मन्त्रालयस्तरको विकास समस्या समाधान समितिमा राखी समीक्षा गरिने र सो को कार्यप्रगति सम्बन्धित निकायबाट प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय र राष्ट्रिय योजना आयोगलाई उपलब्ध गराइने व्यवस्था पनि रहेको

छ र हाल सम्बन्धित निकायहरूलाई यथाशीघ्र कार्यान्वयनको लागि श्रीमान् मुख्य सचिवज्यूबाट निर्देशन समेत भएको छ।

गुनासो व्यवस्थापन शाखाको गतिविधिहरू

कार्तिक महिनामा गरिएका प्रमुख कामहरूको गतिविधि

- २०७२ कार्तिक महिनामा मात्रै ४५५यस्ता गुनासा आएका र तीमध्ये ३०५ वटा फछ्यौट भै १५९ वटा फर्रछ्यौट हुन बाँकी रहेको अवस्था छन् । यसरी यो महिनाको फछ्यौट प्रतिशत ६७ मात्र रहेको देखिन्छ ।
- हेलो सरकार कक्षमा पछिल्लो समयमा औसत मासिक गुनासो प्राप्ति दर ६०० रहेको तथ्याङ्कले देखाउँछ । विगत दिनहरूमा गुनासोकर्ता, सम्बन्धित निकायका उच्च पदाधिकारी र विशेष गरी नोडल अधिकृतहरू गुनासो सम्बोधनमा क्रियाशील भएको देखिन्छ ।
- प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको हेलो सरकार कक्षबाट सम्भव भएसम्म अति जरुरी तत्कालै सम्बोधन गर्नुपर्ने गुनासाहरू सम्बोधन हुने क्रम निरन्तर छ । २०७२ कार्तिकमा कक्षबाट ९ वटा गुनासा सोझै सम्बोधन भएका छन् ।
- जेष्ठ २५ देखि संचालित हेलो सरकार फेसबुक पेजमा यस श्रावण महिनामा ९२ वटा गुनासा आए । तीमध्ये अधिकांश सम्बोधन भएका छन् ।
- आ.ब.०७१।७२को हेलो सरकारको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदनमा २०६८ कार्तिक महिनादेखि २०७२कार्तिक मसान्तसम्ममा जम्मा गुनासो ४०७९४२ जम्मा फछ्यौट ३६९३६त्यसैगरी जम्मा गुनासो फछ्यौट प्रतिशत ९१ रहेको देखिन्छ।
- गुनासो Tracking को पद्धतिलाई निरन्तरता दिइएको ।
- सम्बोधन गर्नु पर्ने सुझावहरूलाई हेलो सरकारको मासिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्दा सुझाव खण्ड अन्तर्गत राखी नीतिगत पृष्ठपोषणको लागि उपयोग गर्न सकिने गरी लिपिबद्ध गर्ने कामलाई निरन्तरता दिइएको ।

मंसिर महिनामा गरिएका प्रमुख कामहरूको गतिविधि

- २०६८ कार्तिक १७ बाट सञ्चालन भए पश्चात् हेलो सरकारमार्फत् २०७२ मंसिर महिनासम्ममा कुल ४१३६२वटा गुनासो, सुझाव तथा सुचनाहरू प्राप्त भएका छन् जसमध्ये ३७३१४गुनासो फछ्यौट भएका छन् ।
- २०७२ मंसिर महिनामा मात्रै ५६८यस्ता गुनासा र सुझाव३३वटा आएका र तीमध्ये ३१८ वटा फछ्यौट भै २५० वटा फछ्यौट हुन बाँकी रहेको अवस्था छन्। यसरी यो महिनाको फछ्यौट प्रतिशत ५६ मात्र रहेको देखिन्छ ।

- हेलो सरकार कक्षमा पछिल्लो समयमा औसत मासिक गुनासो प्राप्ति दर ६०० रहेको तथ्याङ्कले देखाउँछ । विगत दिनहरूमा गुनासोकर्ता, सम्बन्धित निकायका उच्च पदाधिकारी र विशेष गरी नोडल अधिकृतहरू गुनासो सम्बोधनमा क्रियाशील भएको देखिन्छ ।
- प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको हेलो सरकार कक्षबाट सम्भव भएसम्म अति जरूरी तत्कालै सम्बोधन गर्नुपर्ने गुनासाहरू सम्बोधन हुने क्रम निरन्तर छ । २०७२ मंसिर महिनामा कक्षबाट ६० वटा गुनासा सोझै सम्बोधन भएका छन् ।
- जेष्ठ २५ देखि संचालित हेलो सरकार फेसबुक पेजमा मंसिरसम्ममा ९४८ वटा गुनासा आए । तीमध्ये अधिकांश सम्बोधन भएका छन् ।
- हेलो सरकारको क्षेत्रिय प्रशासन कार्यालयहरूमा विस्तार गर्ने विषयलाई निरन्तरता दिइएको ।

पुस महिनामा गरिएका प्रमुख कामहरूको गतिविधि

- मिति २०७२।०९।३०सम्ममा ६४६वटा गुनासाहरू विभिन्न निकायमा सम्बोधन तथा फर्छ्यौटका लागि पत्राचार गरि पठाईएको । यसमध्ये कतिपय गुनासाहरू सम्बोधन भइ आएको अवस्था र कतिपय गुनासाहरू फर्छ्यौट हुन बाँकी रहेको अवस्था छ ।
- आजका मितिसम्ममा फेसबुक पेजबाट विभिन्न निकायमा जम्मा २१९वटा गुनासाहरू फर्छ्यौटका लागि पठाइएका छन् । यस्ता गुनासाहरू कतिपय फर्छ्यौट भएका र फर्छ्यौट हुने क्रममा रहेका छन् ।
- यस महिना पनि अन्तरक्रिया बैठक तथा छलफललाई हेलो सरकारमा आएका गुनासोहरू समयमै सम्बोधन नगरी न्यून प्रगति देखिएका मन्त्रालय तथा निकायका नोडल अफिसरहरूलाई यस कार्यालयमा बोलाई बैठक तथा छलफल गरी गुनासो सम्बोधनलाई प्राथमिकता दिने विषयलाई नियमित गरी निर्देशन दिने गरिएको छ ।
- पुस महिनाको हेलो सरकारको मासिक प्रगति प्रतिवेदन माघ १५ गते प्रकाशित गर्ने समय भएकोले अहिलेलाई हेलो सरकार कक्षका गुनासा र हेलो सरकार फेसबुक पेजका गुनासाहरूको प्रगतिको प्रतिशत निकाल्न नसकिएको अवस्था छ ।
- गुनासो Tracking को निरन्तरताका सम्बन्धमा गुनासोकर्ताले यस शाखामा राखेको गुनासोको अवस्था बारे जानकारी हुने गरी Tracking पद्धति शुरुवात गरिएको । यो पद्धतिबाट गुनासोकर्ताले राखेको गुनासोको के काम तथा प्रगति भई रहेको छ भन्ने कुराका अतिरिक्त गुनासो बारेमा थप कुरा बुझ्न सम्बन्धित मन्त्रालय/निकायको नोडल अफिसरको नाम र हुन्छ र जानकारी लिन सकिन्छ ।

- आजका मितिसम्म हेलो सरकार कक्षबाट सोझै सम्बोधन भएका गुनासाहरुको संख्या जम्मा ५४ वटा रहेका छन् । हालसम्म करिव ३९वटा गुनासाहरु सुझावका रूपमा आएका छन् र ति सुझावहरुलाई सुझाव चौतारीको रूपमा हेलो सरकारको फेसबुक पेज वा टोल फ्री न मा फोनबाट आएका नीतिगत सम्बोधन गर्नु पर्ने सुझावहरुलाई हेलो सरकारको मासिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्दा सुझाव खण्ड अन्तर्गत राखी नीतिगत पृष्ठपोषणको लागि उपयोग गर्न सकिने गरी लिपिबद्ध गर्ने योजनालाई नै निरन्तरता दिइएको छ ।
- न्यून प्रगति हासिल गर्ने निकायहरुलाई बोलाई निर्देशन दिने काम हुदैछ ।
- हालै थप भएका निकायहरु(मन्त्रालय) पोर्टलमा समावेश गरिएको ।
- पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रमा हेलो सरकारको स्थापनाका लागि यस निकायबाट तालिमका लागि जनशक्ति परिचालन गरिने भएको ।
- हेलो सरकारको ट्विटर एकाउण्ट पौष २७गतेबाट संचालित भएको छ ।
- गुनासो व्यवस्थापनलाई थप प्रभावकारी र Use Friendly बनाउन Mobile App विकसित गर्ने तर्फ कार्य भैरहेको छ ।

सदाचार प्रवर्धन तथा भ्रष्टाचार निगरानी शाखाको गतिविधिहरु

- निजामती कर्मचारी अस्पतालमा कार्यरत फार्मेसी अधिकृत/फर्मासिष्ट विनय सापकोटाले श्रीमान मुख्यसचिवज्यूलाई सम्बोधन गरी निजामती कर्मचारी अस्पतालले आ. व. ०७१/७२ मा संचालन गरेको फर्मासिष्ट पदको परीक्षा रद्द गरी परीक्षा सञ्चालन सवन्धी विनियमावलीको समग्र पुनरावलोकन गरी परीक्षा बोर्डमा निजामती कर्मचारी अस्पतालका तर्फबाट आफ्नो मात्र प्रतिनिधित्व गराउने विशेषाधिकारबाट मुक्त गराइ पाउन समेतको व्यहोरा उल्लेख गरि मिति २०७२/०६/२७मा प्राप्त निवेदन सवन्धमा आवश्यक कारवाही गरि भए गरिएको कारवाहीको जानकारी गराउन सामान्य प्रशासन मन्त्रालयलाई पत्राचार गरिएकोमा सो मन्त्रालयको च नं ४६९ मिति २०७२/०७/१९ को पत्रबाट उजुरकर्ताले भने अनुसार कुनै गलत कार्य नगरिएको । निजामती कर्मचारी अस्पताल पदपूर्ति समितिले उक्त विनियमावलीमा उल्लेख भए वमोजिम स्थायी पदपूर्तिको लागि विनियम ३१ को उपविनियम (१) मा व्यवस्था भए अनुसार उपविनियम (२) वमोजिम सवन्धित सवै उम्मेदवारहरुलाई सूचना प्रकाशित गरी सूचना दिएको । साथै उक्त विनियमावलीको उपविनियम (४) मा व्यवस्था भए वमोजिम पदपूर्ति समितिले लिखित परीक्षा उत्तीर्ण हुनका लागि पुर्णाङ्कको ६० प्रतिशत निर्धारण गरेको र उजुरकर्ता परीक्षार्थीले लिखित परीक्षामा उत्तीर्णाङ्क ६० प्रतिशत भन्दा कम प्राप्ताङ्क प्राप्त गरेकाले उक्त विनियमावलीको विनियम ३१ को उपविनियम (६) वमोजिम निजको करार सेवा स्वत भंग भएको र यस विषयमा कुनै अनियमित कार्य नगरिनुका साथै विनियमावलीले

व्यवस्था गरे वमोजिम कार्य सम्पादन गर्नु अस्पताल प्रशासनको दायित्व भएको समेतका व्यहोरा उल्लेख भएको निजामती कर्मचारी अस्पताल, मीनभवनको पत्र साथै राखि मन्त्रालयबाट प्राप्त भएको जवाफबाट निवेदकले निवेदन व्यहोरामा उठाए वमोजिमका कुनै कार्य भएको नदेखिएकाले सोही व्यहोरा जनाई फछ्छौं गरिएको ।

- निजामती सेवा ऐन तथा नियमावलीले व्यवस्था गरे वमोजिमको आधिकारिक ट्रेड युनियनको निर्वाचन गराउनु पर्ने विद्यमान कानुनी व्यवस्थाको हालसम्म पनि कार्यान्वयन नभएको स्थिति र सम्मानीत अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगबाट कानुन वमोजिमको निजामती कर्मचारीको आधिकारिक ट्रेड युनियनको निर्वाचन अविलम्ब गराउन ध्यानाकर्षण गराइएको अवस्था समेतलाई मध्यनजरमा राखि अविलम्ब निजामती कर्मचारीको एकमात्र आधिकारिक ट्रेड युनियनको निर्वाचन गरी निजामती सेवा ऐनले निर्देश गरे वमोजिम आवश्यक प्रकृया अगाडि वढाउन मिति २०७२/०८/०४ मा श्रम तथा रोजगार मन्त्रालयलाई लेखि सामान्य प्रशासन मन्त्रालयलाई बोधार्थ तथा कार्यार्थ पत्राचार गरिएको ।
- बीमित गणेश कुण्ड कन्ट्रकशन प्रा लि ऋणि एस डेभलपमेन्ट बैंकको नाममा रहेको बा १ क ६६४४ नं को एक्सभेटर दुर्घटना बीमा दावीमा बीमक राष्ट्रिय बीमा कम्पनीले तत्कालीन राष्ट्रिय बीमा संस्थान बाट निवेदक रामकुमार ठाकुर सर्भे गर्न खटिई उक्त बीमा दावी सर्भे गर्दा तातोपानी गाविसबाट मिति २०६९।०२।०१ मा तथा फुल्पङ्कटिट गाविसबाट मिति २०६९।०१।२६ मा जारी भएका पत्रहरु एंव सिमा प्रहरी चौकी कोदारी सिन्धुपाल्चोकबाट मिति २०६९।०१।२७ मा जारी भएका पत्र समेतबाट उक्त एक्सभेटर मिति २०६९।०१।२३ मा दुर्घटना भएको भएको भन्ने उल्लेख भएको अवस्थामा निजले उक्त कागजातलाई मान्यता नदिई स्थानीय व्यक्तिहरुको भनाईमा सो दुर्घटना मिति २०६९।०१।११ मा भएको भनि बीमक समक्ष प्रतिवेदन पेश गरेको र निजले पेश गरेको प्रतिवेदनको विभिन्न खण्डमा दुर्घटना मिति २०६९।०१।११ मा भएपछि बीमा दावी मिति २०६९।०१।२५ मा गरेको दुर्घटना मिति सम्बन्धमा बीमक तथा सर्भेयरलाई गलत जानकारी विवरण दिएको स्थानीय व्यक्तिहरुलाई प्रलोभनमा पारेको स्थानीय व्यक्तिहरुको भनाई अनुसार दुर्घटना मितिमा बीमानै नभएको भन्ने उल्लेख गरी निजले सर्भे गर्दा बीमितलाई अहित हुने कार्य गरेको देखिएकाले बीमा ऐन २०४९ वमोजिम प्रदान गरिएको सर्भेयर इजाजतपत्र खारेज गरिएको सवन्धमा आफ्ना भनाईहरु राखि दिएको निवेदन सहितका कागजातहरु आवश्यक कारवाहीका लागि नियामक निकाय अर्थ मन्त्रालयमा पठाइएकोमा इजाजत पत्र खारेजी विरुद्ध निवेदकबाट पुनरावेदन अदालत पाटनमा पुनरावेदन दायर गरि उक्त विषय हाल पुनरावेदन अदालतमा विचाराधिन रहेको व्यहोरा बीमा समितिबाट प्रतिकृया लेखि आएको भनि अर्थ मन्त्रालय वित्तीय व्यवस्थापन महाशाखाको च नं १९८ मिति २०७२।०८।०८को पत्रद्वारा लेखि आएकाले संमानीत अदालतमा प्रस्तुत विषय

विचाराधिन रहेकाले अदालतको निर्णयानुसारनै हुने हुदा हाल सोही व्यहोरा जनाई अभिलेख गरिएको ।

- नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद पदपूर्ति समितिको विज्ञापन नं ९५ ०७१।०७२ को सूचना अनुसारको परीक्षामा उम्मेदवारहरुवाट रकम लिई निम्नस्तर प्राविधिक पदमा नियुक्ती सिफारिस गरेकोले वदर गरि पुनःउचित मूल्याङ्कन गरी नियुक्ति सिफारिस गरि भ्रष्टाचार गर्ने पदपूर्ति समितिको सदस्यहरुमाथि आवश्यक कारवाही गरी दण्ड सजाय समेत गरिपाउँ भनि अदुअआलाई सम्बोधन गरी यस कार्यालय समेतलाई बोधार्थ तथा कार्यार्थ दिएको निवेदन आवश्यक कारवाहीका लागि कृषि विकास मन्त्रालयमा पठाइएकोमा सो मन्त्रालय आन्तरिक व्यवस्था शाखाको च नं २८८ मिति २०७२।०७।२३ को पत्र अनुसार परिषदले मिति २०७२।०२।०७ गते निम्नस्तर प्राविधिक प्रथमस्तरको स्थायी पदपूर्तिको लागि विज्ञापन गरेको उक्त विज्ञापन पश्चात परिषदको कार्यकारी समितिको मिति २०७२।०३।२२ गतेको २४० औं बैठकवाट साविकमा भएको कार्य अनुभवलाई १० अंक प्रदान गर्ने व्यवस्थालाई पाँचौं संशोधन मार्फत हटाइएको शुरुको विज्ञापनकै समयमा उल्लेख गर्नुपर्ने योग्यतालाई विज्ञापन भै सकेपछि पुन सूचना प्रकाशित गरिएको परीक्षा अन्तर्वार्ताको नियमित कार्य तालिका सकिएपछि पुन छुटपुट भएको वाहाना गरि करिव १ महिना पछि पुन अन्तर्वार्ता लिई परीक्षाफल प्रकाशित गरिएको जुन विषय उक्त कार्यविधिको दफा ३४ग मा भएको भवितव्य परेको १० दिनभित्र पर्नुपर्ने वैधानिक व्यवस्थालाई लत्याई अवैधानिक प्रकृयावाट गरिएकोले सो प्रकृया खारेज हुनुपर्ने उक्त प्रकृत्यामा सामेल पदाधिकारीहरुलाई कारवाही गरि हामी वर्षौं देखि कार्यरत कृषिमजदुरलाई विज्ञापन पुर्व भएको कार्यविधि वमोजिम अनुभवको अंक प्रदान गरी सम्पूर्ण कृषि मजदुरलाई भित्रैवाट स्थायी गर्न पुन नतिजा प्रकाशन गर्न अन्तर्वार्तामा असफल उम्मेदवारले संमानीत सर्वोच्च अदालतमा मुद्या दायर भई हाल उक्त विषयमा अदालतमा विचाराधिन रहेको व्यहोरा सहित परिषदवाट पेश भएका कागजातहरु समेत राखि विवरण प्राप्त हुन आएकोले प्रस्तुत विषय हाल अदालतमा विचाराधिन भएकाले थप कार्य निर्णयानुसारनै हुनेहुदा सोही व्यहोरा जनाई अभिलेख राखिएको ।
- नेपाल सरकार मन्त्रपरिषदको मिति २०७२/०८/२४ गतेको बैठकवाट तत्काल सुधार कार्ययोजना स्वीकृत भई सोहि मितिवाट कार्यान्वयनमा आएको र कार्ययोजनाभित्र यस कार्यालयको कार्ययोजना कार्यान्वयन कार्यतालिका अन्तर्गतको दफा २(७) मा भ्रष्टाचार विरुद्धको रणनीति तथा कार्ययोजना, २०६५ अन्तर्गतका निकायगत कार्ययोजना, २०६७ को कार्यान्वयन अवस्थाको अनुगमन गर्ने शीर्षक समावृष्ट भएको व्यहोरा जानकारी गराउदै नेपाल सरकार मातहतका सबै मन्त्रालय /सचिवालय /आयोगलाई यस सम्बन्धमा तहाँवाट सम्पादन भएका भ्रष्टाचार विरुद्धका कृयाकलाप, हासिल भएको प्रगति, कृयाकलाप कार्यान्वयनमा परिरहेको समस्या र समाधानका लागि गरिएको पहल

समेतको जानकारी प्राप्त गरी आवश्यक समन्वय र सहजीकरण गर्दै आगामी दिनमा चालिनु पर्ने कदम समेतका लागि दिसानिर्देश गर्ने प्रयोजनका लागि तत् निकायहरुलाई उपरोक्त रणनीतिले निश्चित गरेका कृयाकलापहरुको हालसम्मको कार्यप्रगति १५ दिनभित्र पठाउन मिति २०७२/०९/२७ मा सबै मन्त्रालय सचिवालय आयोगलाई पत्राचार गरिएको ।

- सिंहदरवार सचिवालय परिषद भित्र रहेका पुराना भई मर्मत गरी काम चलाउन नसकिने सवारी साधन, फर्निचर लगायत सामानहरु लिलाम विक्री गर्ने बगैँचा व्यवस्थापन गर्ने फोहर हटाउने सम्बन्धि निर्देशन गृह, रक्षा, वन, संस्कृति पर्यटन, भौतिक पूर्वाधार, संघीय मामिला, विज्ञान प्रविधि, शहरी विकास मन्त्रालय तथा नेपाल टेलिभिजन लगायतका निकायहरुलाई भएकोमा सो बमोजिम प्रगति संकलन गरी पेश गर्न यस शाखालाई निर्देशन भएकोमा प्रगतिको लागि सबैलाई पत्राचार तथा फोन सम्पर्क गरी प्राप्त भएका विवरण सहितको प्रतिवेदन पेश गरिएको ।

कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखाको गतिविधि

- सम्माननीय प्रधानमन्त्री, नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद तथा यस कार्यालय समेतलाई विपक्षी बनाइ दायर भएका ८७ थान रिट/मुद्दाको लिखित जवाफ तयार गरी सम्बन्धित अदालतमा दर्ता गराएको ।
- सार्वजनिक सरकोरको विवादमा सम्मानित सर्वोच्च अदालतबाट भएको आदेश कार्यान्वयन सम्बन्धमा २० वटा मन्त्रालयबाट प्राप्त प्रतिवेदन उपर छलफल गरी एकीकृत प्रतिवेदन तयारीको अन्तिम चरणमा रहेको ।
- भूकम्पबाट प्रभावित संरचनाको पुनर्निमाण सम्बन्धी ऐन अन्तर्गत तयार गर्नु पर्ने कार्यविधिहरु मध्ये सार्वजनिक खरिद कार्यविधि, वातावरणीय प्रभाव मुल्याङ्कन सम्बन्धी कार्यविधि, जग्गा प्राप्त सम्बन्धी कार्यविधि, जग्गा दर्ता सम्बन्धी कार्यविधि ऐन बमोजिको बनाउनु पर्ने नियमावलीको प्रारम्भिक मसौदा तयार भइ छलफलको क्रममा रहेको ।
- यस कार्यालयको तर्फबाट प्रकासन हुने पाँच वटा सूचना कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयबाट सम्पादन भइ आए बमोजिम प्रकाशन समेत भइ सकेको छ
- राष्ट्रिय सतर्कता प्रहरी नियमावलीको पहिलो संशोधन २०७२ नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन भइ सकेको छ ।
- यस साखासंग माग भएका विभिन्न नौ ओटा विषयमा राय प्रदान गरिएको ।

मानव अधिकार तथा लैङ्गिक सशक्तीकरण समन्वय शाखाको गतिविधिहरु

- संयुक्त राष्ट्रसंघको मानव अधिकार परिषद् समक्ष मानव अधिकारको विश्वव्यापी आवधिक समिक्षाको दोस्रो चक्र अन्तर्गत नेपालले पेश गरेको दोस्रो प्रतिवेदन उपर मानव अधिकार

परिषद्को २३ औं सेसनमा यही नोभेम्बर ४ तारेखमा छलफल भएको र उक्त छलफलमा परराष्ट्रमन्त्रीको नेतृत्वमा नेपाली प्रतिनिधिमण्डलले भाग लिई विभिन्न राष्ट्रहरूबाट प्राप्त १९५ वटा सिफारिसहरूमध्ये १४७ वटा सिफारिसहरूलाई कार्यान्वयन गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गरिएको ।

- राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगलाई मानव अधिकारको संरक्षण, सम्बर्द्धन र प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न सक्षम र सुदृढ बनाउने उद्देश्यले मानव अधिकार सेवाको गठन, सञ्चालन र सेवाका शर्तहरूको व्यवस्था गर्न विधेयकको तर्जुमा गरिएको ।
- राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग र राष्ट्रिय महिला आयोगबाट गरिएका सिफारिसहरू कार्यान्वयनको लागि सम्बन्धित मन्त्रालयमा लेखि पठाइएको ।
- भ्रष्टाचार विरुद्धको अन्तर्राष्ट्रिय दिवस (डिसेम्बर ९) को उपलक्ष्यमा भ्रष्टाचार विरुद्धको राष्ट्रिय नीति तथा कार्ययोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन सम्बन्धमा छलफल भई सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यूबाट निर्देशन प्राप्त भएको ।
- विश्व मानव अधिकार दिवस (डिसेम्बर १०) को उपलक्ष्यमा चौथो मानव अधिकार राष्ट्रिय कार्ययोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन सम्बन्धमा छलफल भई सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यूबाट निर्देशन प्राप्त भएको ।
- मानव अधिकार परिषद्को विशेष प्रणाली अन्तर्गतका विशेष समाधिकक्षकहरूले नेपालको मानव अधिकार सम्बन्धमा उठाएका विभिन्न विषयहरूका सम्बन्धमा जवाफ पठाइएको ।
- लैङ्गिक हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियान अन्तर्गत लैङ्गिक हिंसा अन्त्य तथा लैङ्गिक सशक्तिकरण सम्बन्धि राष्ट्रिय रणनीति तथा कार्ययोजना (२०६९७४/२०७३-७०/१) को प्रभावकारी कार्यान्वयन सम्बन्धमा सरोकारवालाहरूसँग छलफल/अन्तरक्रिया कार्यक्रमको आयोजना गरिएको ।
- लैङ्गिक हिंसासम्बन्धी गंभीर प्रकृतिका घटनाहरूको स्थलगत अनुगमन गर्ने कार्यक्रम अन्तर्गत झापा जिल्लाको अनुगमन गरिएको ।

विपद् व्यवस्थापन शाखाको गतिविधिहरू

- मिति २०७२ वैशाख १२ को विनासकारी भुकम्प र त्यस पछिका पराकम्पनबाट पीडित तथा प्रभावितहरूलाई प्रदान गरिएका राहत तथा भौतिक सहायता सम्बन्धमा प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयलाई सम्बोधन गरी प्राप्त हुन आएका गुनासो, उजुरी,सुझाव, माग पत्र तथा निवेदनहरूलाई समयमै सम्बन्धित निकायहरूमा पठाइएको ।

- भूकम्प पीडितहरूलाई प्रदान गरिएको राहत एवं अन्य भौतिक सहायता, उनीहरूले भोग्न परेका असुविधा बारे पत्रपत्रिकाहरूमा प्रकाशित समाचारका सम्बन्धमा सम्बन्धित निकायमा पत्राचार गरी जानकारी लिईएको ।
- डोटी जिल्लाको डौड र तोलेनी गाउँ विकास समितिमा मिति २०७२/४/२५ मा गएको बाढी र पहिरोले पारेको प्रभावका सम्बन्धमा प्राविधिक अध्ययन टोलीले पेश गरेको प्रतिवेदनको कार्यन्वयन अबस्थाका सम्बन्धमा गृह मन्त्रालयमा पत्राचार एवं डोटी जिल्लाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी संग टेलिफोन सम्पर्क गरी जानकारी लिईएको ।
- जाडोको मौसममा तराईका जिल्लाहरूमा शितलहर र हिमाली तथा पहाडी जिल्लाहरूमा हुन सक्ने हिमपात र चिसोबाट बच्नको लागि आवश्यक पूर्व तयारी एवं व्यवस्थापन गर्न गृह मन्त्रालय र स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयलाई पत्राचार गरिएको ।